

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/K

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 30.

kül

s z e r d a

sk0001 4 230 mtik1003

magyar filmek párizsban

párizs, 1983. március 30. /mti/ - a párizsi georges pompidou kulturális központban a párizsi magyar intézet, a hungarofilm és a magyar televízió közreműködésével szerdától kezdve két héten át mintegy husz magyar filmet - játék- és rövidfilmeket, s televíziós filmeket - vetítenek, s átfogó képet adnak gyöngyössy imre és kabai barna rendezők eddigi munkásságáról.

ds/th fg

06.50 300383 0419

ll

sk0002 4 230 mtik1004

egyiptomi jogásztüntetés

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. március 30. /mti/ - az egyiptomi parlament a kormánypárti többség szavazataival jóváhagyta az érdekeltek által hevesen vitatott jogászszövetségi törvényt, amely a hatezer tagot számláló, befolyásos szakmai szövetség szervezeti szabályzatáról rendelkezik. emiatt a szövetség nyílt összeütközés felé tart hoszni mubarak kormányzatával.

a konfliktus még szadat elnök idejéből ered. a néhai államfő ugyanis megelegette, hogy a jogászok bíralták a camp david-i alkut, a „nyitott ajtók”, nyugat felé kitért gazdaságpolitikáját, s több más lépését. elbocsátotta a szövetség igazgató tanácsát, s úgy reformálta meg a szervezetet, hogy az ne alakulhasson újjá a régi összetételben.

az egykori elnöki rendelet most vált törvénné. a jogászok szerint a törvényelőkészítő bizottság félóra alatt hagyta jóvá a kétszázhusz cikkelyből álló törvényjavaslatot, s amikor hétfőn a parlament megszavazta, nem volt határozatképes.

a jogászszövetség kairói székháza a forgalmas ramszesz utcában a múlt hét vége óta hatvan ember ültüntetésének színhelye. a jogászok elbarrikádozták magukat, és a kormány lépését bíráló transzparenseket kitűzték az épületre. a szövetség gyűlése elhatározta, hogy szombaton egyórás, országos figyelmeztető sztrájkot tart. az arab jogászok nemzetközi szövetsége magáévá tette a felhívást, és várható, hogy a legtöbb arab országban fel kell függeszteni szombaton a bírósági munkát.

a sztrájkot arra a napra időzítették, amikor az alkotmányos ügyekben illetékes egyiptomi bíróság megtárgyalja a jogászszövetségnek az elnöki rendelet, illetve a törvénytervezet ellen benyújtott panaszát. fuad mohieddin miniszterelnök tárgyalások céljából magához kérte a jogászszövetség két vezetőjét. a vezetők elutasították a meghívást, mert csak a régi igazgatótanács minden tagjának jelenlétében hajlandók megjelenni.

pk/th ki

06.55 300383 1955

-.-

sk0003 4 230 mtik1005

fegyverkezés - taszsz

washington, 1983. március 30. /taszsz/ - a reagan-kormányzat az egyesült államok legnagyobb tudományos kutatási központjainak bevonásával folytatja az amerikai tudomány militarizálásának politikáját, és az elkövetkező öt évben 2.3 milliárd dollárt szándékozik katonai kutatási programokra fordítani - állapítja meg a taszsz hírügynökség.

a pentagon a jövőben azt tervezi, hogy még inkább bevonja a fegyverkezési versenybe a tudományos szakembereket. a reagan-kormányzat e téren a nyílt pénzügyi zsarolást is felhasználja a tudományos kutatóintézetekkel szemben. csökkenti a nem katonai jellegű kutatásokra fordítandó kormánykiadásokat, és ezzel egyidőben nagy összegekkel látja el azokat a felsőfokú intézményeket és laboratóriumokat, amelyek készséggel hajlanak a hadügyminisztériummal való együttműködésre.

különösen jól látható ez az úrkutatási programokban, amelyeknek nagy része kizárólagosan katonai célokat szolgál. ezt mutatja, hogy az egyesült államokban az eddig felbocsátott üreszközök mintegy 60 százalékát a pentagon megbízásából készítették. az amerikai hadsereg gyakorlatilag teljesen ellenőrzése alá vonta a többször felhasználható „shuttle”, ürrepülőgépek repülésének programját. az ürrepülőgépnek nagy szerepet szának a földkörüli kozmikus térség militarizálását célzó tervekben, így például a lézerfegyverek orbitális pályára juttatásában.

az egyesült államokban hivatalosan közzétett adatok szerint az elmúlt évben a pentagon az amerikai egyetemek részére 852 millió dollárt utalt ki új fegyverek és haditechnikai berendezések kifejlesztésére. ez az összeg 20 százalékkal volt nagyobb mint 1981-ben. az amerikai felsőfokú tanintézmények sorában, amelyek a legnagyobb összeget kapták a katonai jellegű kutatásokra, a john hopkins egyetem áll az első helyen. a kiutalt 235,6 millió dolláros összegből pénzelik egyebek mellett az amerikai haditengerészet „aegis”, légvédelmi rendszer kidolgozásának programját. a massachusettsi műszaki egyetem pedig az amerikai légierő részére rádiólokációs korai előrejelző rendszer létrehozásával foglalkozik.

az egyesült államok józanul gondolkodó tudósai egyre határozottabban lépnek fel a fehér ház militarista politikájával szemben. a stanford egyetem 280 tudományos munkatársa például petíciót írt alá, amelyben tiltakoztak a katonai kutatásokkal szemben, és követelték, hogy az egyetem szakítsa meg együttműködését a pentagonnal.

szi tj fg

07.03 300383 2469

-.-

sk0004 4 230 mtik1006

nicaragua - rácz

washington, 1983. március 30. /mti/ - az ENSZ biztonsági tanácsának nicaragua panaszával foglalkozó ülésén kedden felszólalt rácz páál nagykövet, a magyar népköztársaság állandó ENSZ-képviselője. hangsúlyozta, hogy a nicaragua elleni támadást végrehajtó volt somozista gárdisták és a mögöttük álló külföldi erők azokat a társadalmi és politikai folyamatokat kívánják visszafordítani, amelyek a forradalmi erők győzelme után kezdődtek a multból örökölt társadalmi problémák felszámolása és a széles néptömegek életkörülményeinek javítása érdekében.

a magyar ENSZ-képviselő idézte az el nem kötelezett országok mozgalmának dokumentumait, amelyek felszólítják az egyesült államokat, hogy szüntesse be a közép-amerika ügyeibe való beavatkozást. a magyar szolidaritási bizottság nyilatkozatát idézve rácz páál határozottan elítélte a nicaragua elleni fegyveres támadást, amely ellentétes az ENSZ alapokmányával, és támogatásáról biztosította a nicaraguai kormányt és a térség országainak a békés rendezésre irányuló kezdeményezését.

br/ge pi

07.07 300383 1079

-.-

sk0005 4 230 mtik1007

műszivek - szovjet akadémikus /1.rész/

moszkva, 1983. március 30. /mti/ - a szívátültetések és a műszivek nyújtotta reményekről, kilátásokról közölt véleményt egy vezető szovjet orvos-akadémikus az első műszivet hordó amerikai beteg elhunytá kapcsán.

kovanov akadémikus, az 1.számú moszkvai orvostudományi egyetem operatív sebészeti tanszékének vezetője egy központi napilapban megjelent írásában mindenekelőtt azt hangsúlyozza, hogy az első műsziv de vries doktor általi beültetése a sebészet hatalmas sikerének tekintendő mind tudományos, mind gyakorlati szempontból s minden bizonnyal alapul szolgál a mesterséges szív további tökéletesítéséhez.

Al

az akadémikus azonban arra is rámutat, hogy - bár egyelőre a legnagyobb sikereket a szívátültetések terén érte el az orvostudomány - az átültetések nem váltak és nem is válhatnak a súlyos szívbetegségek gyógyításának egyetlen megoldásává.

a szovjetunióban állatkísérleteknél kiváló sikereket értek el szívátültetésekkel, emberen azonban még nem végeztek ilyen műtétet, főként erkölcsi és jogi megfontolásokból. az átültetések egyelőre ugyanis főként abban az esetben kecsegtetnek sikerrel, ha valamely katasztrófa folytán menthetetlenül haldokló ember még élő szívét ültetik át. ilyen esetben az orvosnak döntenie kell: a két szenvedő közül melyiket igyekeznek inkább menteni, s erre a kérdésre az egyetlen lehetséges válasz az, hogy mindkettőt.

az akadémikus úgy véli, hogy eljön az ideje - s nem is túl soká - amikor még jobban megismerjük az emberi test szöveteinek működését s valóban elhunyt emberek szerveit menthetjük meg átültetés céljaira.

ami a műszivet illeti, szovjet tudósok ugyancsak jelentős eredményeket értek el, a sumakov professzor vezette, transzplantációkkal foglalkozó intézetben már régebben végeztek sikeres állatkísérleteket mesterséges szívvvel.

mindezek a műtétek, bármilyen merészek és sokatígérők is, még nem léptek túl a kísérleti stádiumon. a szovjet orvosok úgy vélik, hogy emberrel csak abban az esetben szabad így, a szó legjobb értelmében kísérletezni, ha végképp nincs más megoldás./folyt/

hj/hi éb

07.10 300383 2136

-.-

sk0006 4 230 mtik1008

kaunda

washington, 1983. március 30. /mti/ - kedden hivatalos munkalátogatásra washingtonba érkezett kenneth kaunda zambiai államfő. kaundát, aki a dél-afrikai „front-államok”, eddigi legmagasabb rangú küldöttként lép be szerdán reagan fehér házába, shultz külügyminiszter fogadta.

kaunda elnök washingtoni források szerint kettős céllal utazott az amerikai fővárosba. egyfelől arról szeretné meggyőzni vendéglátóit, hogy a namibiai kérdés nem oldható meg „összekapcsolással”,

Al

a reagan kormány, mint ismeretes, dél-afrikához hasonlóan namibia függetlenné válását csak azzal a feltétellel támogatja, hogy a kubai csapatok azt megelőzően elhagyják a dél-afrikával szomszédos angolát.

kenneth kaunda washingtoni látogatásának másik célja: amerikai támogatást szerezni zambiának a réz világpiaci árának zuhanása következtében támadt gazdasági problémái leküzdéséhez.

br/h1 pi

07.11 300383 0912

-.-

sk0007 4 230 mtik1009

műszivek - szovjet akadémikus /2.rész/

de ebben az esetben is elsősorban azt a lehetőséget veszi figyelembe a cikket író tudós, hogy az infarktus, vagy más betegség által már-már leállni készülő szív mellé kellene alkalmazni mesterséges szívet, hátha - a legnagyobb tehertől mentesítve - a szív is meg tud gyógyulni.

végezetül az akadémikus rámutat: kételkedik abban, hogy egy beteg valóban sokáig élhessen mesterséges szívvvel, viszont meggyőződése, hogy a szerkezet ideiglenes alkalmazása módot adhat a sebészeknek arra, hogy sietség nélkül, nyugodtan választhassák ki a minden követelménynek megfelelő beültetendő szívet. az így beültetett szívet nagyobb valószínűséggel fogadja majd be a szervezet s az eljárás az eddiginél is nagyobb sikereket ígér. a műszív még igen sokáig nem veheti át az igazi szív szerepét, ennek ellenére jelentős mértékben hozzájárulhat a súlyos betegek megmentéséhez.

hj/h1 éb

07.13 300383 0934

-.-

sk0008 4 230 mtik1010

reagan

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983.március 30./mti/ - az egyesült államok „végső célja”, továbbra is az ugynevezett „nullamegoldás”, azaz a szovjet középhatótávolságu rakéták egyoldalú leszerelése. reagan amerikai elnök közölte ezt kedden este amerikai lap tudósítóknak adott interjújában.

az elnök szerdán - közép-európai idő szerint délután - jelenti be hivatalosan, hogy az egyesült államok ugynevezett közbülső javaslatot terjesztett elő a genfi eurorakéta-tárgyalásokon. a javaslatról reagan maga semmit sem közölt előre, de más amerikai hivatalnokok készséggel kiszivárogtatták lényegét: a nato megkezdi az amerikai rakéták telepítését és addig folytatja azt, ameddig számuk el nem éri a szovjet középhatótávolságu rakéták számát.

emellett azonban washington a 162 brit és francia rakétát nem hajlandó figyelembe venni. abba sem egyezik bele, hogy az ázsiában telepített szovjet rakétákat, amelyek nem tekinthetők középhatótávolságu - azaz néhány perc alatt érvényesíthető - fenyegetésnek európa számára, ne vegyék számításba.

keddi interjújában az elnök neheztelését fejezte ki amiatt, hogy az amerikai sajtó egy része alaposan elverte a port az új kozmikus szuperfegyver általa előterjesztett tervzetén. jóllehet ez a terv a kozmikus fegyverkezési hajsza megindításával egyenlő, annak elmarasztalása miatt reagan az amerikai újságírókat nevezte „felelőtleneknek”,.

neheztel az elnök amiatt is, hogy a szovjetunió, mint reagan közölte, elutasította a földalatti atomkísérletek korlátozásáról 1976-ban létrejött szovjet-amerikai egyezmény felülvizsgálására vonatkozó amerikai követelést. a fehér ház pár hónapja azt „javasolta”, hogy tárgyalják újra a 150 kilotonnán felüli földalatti atomrobbantások tilalmáról szóló megállapodásnak az ellenőrzésre vonatkozó cikkelyeit.

arra a kérdésre, vajon a március 8-i orlandói beszédében elhangzott különlegesen durva szovjetellenes dörgedelmek miatt számítani kell-e a „második hidegháborúra”, a szovjet-amerikai viszonyban, mint azt egyes amerikai lapok jósolják, reagan tagadólag válaszolt. feltehetően arra célozva, hogy a hangnem elfajulása

Né

kül

- 8 -

1983.03.30.

viisszatérő jelenség a fehér ház „keleti politikájában”, amely legelső elnöki sajtóértekezletén kezdődött, az elnök kijelentette: „nem hiszem, hogy bármiféle eszkaláció következett volna be...”,

br pi

07.18 300383 2389

-. -

sk0009 4 230 mtik1011

egyetlen lírát sem comisóért

Róma, 1983. március 30. /mti/ - különös közjáték zavarta meg az olasz képviselőház keddi ülését, amikor a parlament az 1983. évi költségvetés egyes tételeit vitatta. A karzatról százával hullottak a padsorokra a tízezerlírás papírpénznek álcázott röpcédulák, amelyek azonban nem a megszokott arckép volt látható, hanem Lelio Lagorio hadügyminiszter képmása.

az akciót a leszerelésért küzdő liga tagjai szervezték, hogy a költségvetési vita alkalmából felhívják a képviselők figyelmét: egyetlen lírát se szavazzanak meg a comisói nato-támaszpont építésére.

noha az ügy nem több, mint egy kis csoport elszánt gesztusa - letartóztatták őket és hat hónaptól három évig tartó börtönre számíthatnak - a törvényhozás színhelyén zajló demonstráció része annak a tiltakozássorozatnak, amely meg akarja akadályozni az eurorakéták olaszországi telepítését.

kedden, a szicíliai támaszponton ismét őrizetbe vettek egy fiatalembert, azzal a váddal, hogy illegálisan hatolt be a katonai területre. ezzel egyidejűleg nyolc képviselő és hat szenátor, köztük kereszténydemokrata, republikánus és kommunista honatyák, levelet intéztek rognoni belügyminiszterhez, amelyben aggodalmukat fejezték ki a nemzetközi békemozgalom 13 nőtagjának letartóztatása és olaszországból való kitoloncolása miatt. a levélírók azzal érveltek, hogy a békemozgalom képviselői a nők nagy többségének véleményét fejezték ki a támaszpont építése elleni tiltakozással.

kir/ge éb

07.19 300383 1506

le

kül

- 9 -

1983.03.30.

sk0010 4 230 mtik1012

Libanon - olasz képviselők

Róma, 1983. március 30. /mti/ - újabb libanoni vitára van kilátás az olasz parlamentben. noha Colombo külügyminiszter a múlt héten megkísérelte eloszlatni a szenátorok aggályait a többnemzetiségű erő szerepét és a libanoni kibontakozást illetően, ezúttal a közel-keletről a hét végén hazatért képviselőcsoport kívánja a kérdés újbóli megtárgyalását.

Paolo Caccia, a parlament hadügyi bizottságának kereszténydemokrata alelnöke kijelentette: a libanonban tapasztalt állapotok arra kötelezik az olasz kormányt és a parlamentet, hogy minél előbb vessen véget libanonban az olasz katonai jelenlétnek. amennyiben 3-4 hónap alatt nem sikerül megoldást találni, fennáll a veszélye, hogy nemcsak a közel-keleti térségben, hanem az egész mediterrán medencében állandósul a feszültség.

a nyilatkozó felszólította a kormányt, hasson oda, hogy a libanonban állomásozó idegen csapatokat minél előbb vonják ki.

Eliseo Milani, aki a proletáregység pártját képviselte a bejruti tanulmányuton, milde jötti házelnökhöz írt levelében azt javasolta, hogy a parlament már a husvéti ünnepek után vitassa meg a térségben való olasz jelenlét kérdését, valamint azt, hogy milyen politikai kezdeményezésekre lenne szükség a kibontakozás meggyorsítása érdekében.

kir/ge éb

07.24 300383 1313

-. -

sk0011 4 230 mtik1013

nemzetközi leszerelési tanácskozások

Tokió, 1983. március 30. /mti/ - a nukleáris leszereléssel foglalkozó, nemzetközi szimpózium kezdődött Tokióban. a tanácskozáson - amint arról a szervező aszahi simbun című lap szerdán beszámolt - neves japán politikusok és közéleti személyiségek mellett egyebek között részt vesz Kurt Waldheim, az ENSZ volt főtitkára, Alfonso García Robles, az 1982-es Nobel-békedíj tulajdonosa, a genfi leszerelési bizottság mexikói fődélegátusa, valamint Frank Blackaby, a stockholmi nemzetközi béke kutató intézet vezetője.

le

megnyitó beszédében blackaby figyelmeztetett arra, hogy a felhalmozott nukleáris fegyverkészletek mind számban, mind pusztító erőben „ellenőrizhetetlenné”, váltak. a nukleáris fegyverek gyártásával összefüggésben úgy vélekedett, hogy „a paritás”, avagy „a fölény”, fogalmának nem katonai, hanem politikai jelentősége van. a fegyverkezési versenyből fakadó kockázatok óriásiak - mondotta, kiemelve egy véletlen hamis támadásjelzés kockázatát, a nukleáris fegyverek terjedésének következményeit, s a hatalommal való visszaélés veszélyét. a nukleáris fegyverkezési verseny megfékezése érdekében gyűlöletet kell szítanunk e fegyverekkel szemben, olyan gyűlöletet, amely tulterjed minden országhatáron - hangoztatta frank blackaby.

miközben e szimpózium folyik, egy másik nemzetközi kerekasztal-konferencia befejezte munkáját a japán fővárosban. a tekintélyes jomiuri simbun által rendezett találkozóon részt vett többek között helmut schmidt, volt nyugatnémet kancellár, henry kissinger, egykori amerikai külügyminiszter, továbbá raymond barre, korábbi francia miniszterelnök és carrington, volt brit külügyminiszter. a tanácskozás napirendjén a nemzetközi politikai, gazdasági és katonai helyzettel összefüggő kérdések szerepeltek. a konferenciát „a szabad vita”, érdekében zárt ajtók mögött tartották, mindazonáltal a szerdai lapok szerint a résztvevők abban egyetértettek: a magas amerikai kamatlábak az általános gazdasági recesszióból való kilábalás egyik fő gátját jelentik, s ezzel összefüggésben többen figyelmeztettek az amerikai katonai kiadások csökkentésének szükségességére.

pl/ge éb

07.47 300383 2174

--

sk0012 4 300 mtik1014

reagan - elnökválasztás

washington, 1983. március 30. /reuter/afp/upi/ - ronald reagan amerikai elnök, kedden újságírók kérdéseire válaszolva azt fejtegette, hogy egy amerikai elnöknek valójában kevés a négy év programja megvalósításához. megfigyelők azért tartják figyelemreméltónak reagan kijelentését, mert az elnök minden biztatás ellenére eddig nem nyilatkozott arról, hogy újabb négy éves periódusra is jelölteti-e magát.

se

reagan azt a véleményét hangoztatta, hogy azok az elnökök, akik csupán egy mandátumnyi időre kerültek a fehér házba, egyfajta politikai bizonytalanságot okoztak az egyesült államokban. ezt a kérdést a maga egészében tanulmányozni kellene - fűzte hozzá. emlékeztetett arra, hogy 1974. óta még egyik elnök sem volt tovább négy évnél a fehér házban. az elnökségtől 1961-ben bucsuzó eisenhower óta az egyesült államokban senki sem töltött el két elnöki periódust együtt - azaz nyolc évet - az egyesült államok élén.

a jelenleg 72 éves ronald reagan egészségi állapotáról kedden nyilatkozott orvosa. elmondotta, hogy a két évvel ezelőtti merénylet után reagan öt-hat hónap alatt mind fizikailag, mind lelkileg teljesen rendbejött és jelenleg kitűnő állapotban van.

a merénylet óta reagan közszerepléseinek körülményei lényegesen megváltoztak. az elnök bárhol jelenik meg, a korábbinál sokkal szigorubb biztonsági ellenőrzéseket tartanak.

pc mj pi

07.52 300383 1409

--

sk0013 4 230 mtik1015

vietnami cáfolat

hanoi, 1983. március 30. /mti/ - hanoiiban hivatalosan hamisításnak minősítették a bbc adásában elhangzott hírt, amely szerint nguyen co thach vietnami külügyminiszter bejelentette, hogy hanoi kész csapatai feltétel nélküli kivonására kambodzsából. ennek kapcsán szükséges ismételtlen megerősíteni az indokinaai álláspontot, amelyet a február 23-i vientiane-i csúcstalálkozóan alakítottak ki. eszerint vietnam kész feltételek nélkül a párbeszédre az asean államaival a térség békéjéről és biztonságáról. ami a vietnami csapatok visszavonását illeti, le kell szögezni, hogy a vietnami önkéntesek a kambodzsai népköztársaság kormányának kérésére mentek kambodzsába. visszavonásukra is a phnom penh-i kormány fölkérésére kerülhet sor, amennyiben kina teljes mértékben megszünteti a kambodzsára irányuló nyomást és fenyegetést, nem használja föl thaiföld területét, a polpotista rezsim maradványait a kambodzsai

se

nép ellen. kambodzsa és vietnam megegyezett abban, hogy a biztonsági helyzettel függően a jövőben évente visszavonják a kambodzsában állomásozó vietnami csapatok egy részét - hangsúlyozza a hanoiiban kiadott közlemény.

dp/hn éb

08.10 300383 1168

-.-

sk0014 4 230 mtik1016

rövid hírek

börtönlázadás

vitoria, 1983. március 30. /afp/reuter/ - a baszkföldi nanclares de la oca börtönében az eta baszk szakadár szervezetéhez tartozó foglyok kedden tuszul ejtettek egy szolgálati főnököt és több börtönőrt. a 35 fellázadt fogoly a tuszokkal a börtönpület egyik szárnyában elbarikádozta magát. a lázadást az váltotta ki, hogy a hatóságok elrendelték az egyik fogoly átszállítását egy másik büntető intézetbe.

husvétii tojás

trento, 1983. március 30. /reuter/ - levico olasz kisvárosban elkészítették az eddigi legnagyobb husvétii tojást: egy 4,25 méter magas, 400 kilogramm súlyú műanyagvázat ugyanannyi súlyú csokoládéborítással. a levicoi fiatalok ezzel megdöntötték a világcsúcstartó angol mark harries teljesítményét, aki egy 3,65 méter magas, 215 kilogrammos husvétii tojást alkotott.

új argentin ünnep

buenos aires, 1983. március 30. /efe/ - az argentin kormány elhatározta, hogy nemzeti ünneppé nyilvánítja április 2-át, azt a napot, amikor az argentin katonai erők 1982-ben partra szálltak a brit fennhatóság alatt álló falkland/malvin/-szigeteken. az ünnep hivatalos elnevezése: a malvin-szigetek, a déli-georgia és a déli-sandwich-szigetek napja. az argentin partraszállást a brit-argentin háború követte, amely argentin katonai vereségével végződött.

sk

francia-angolai

párizs, 1983. március 30. /ap/ - franciaország gyorssegélyt nyújt angolának a nyugat-afrikai országra kényszerített háborus állapot következtében fellépő élelmiszerellátási nehézségek enyhítésére. a két ország együttműködéséről párizsban tárgyalt christian nucci francia együttműködési és fejlesztési miniszter és fernando faustino mutera angolai közlekedési miniszter. a francia-angolai közös közlemény hangsúlyozza, hogy a tárgyalások baráti, őszinte és nyílt légkörben folytak.

ndk-nszk

berlin, 1983. március 29. /mti/ - erich honecker, az nszpk főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke kedden este táviratban fejezte ki jókívánságait helmut kohl nyugatnémet kancellárnak újráválasztása alkalmából.

to bj mj pi

08.18 300383 2082

-.-

sk0015 4 300 mtik1017

gonzález - marokkó

rabat, 1983. március 30. /upi/afp/ - felipe gonzález spanyol miniszterelnök kedden este befejezte kétnapos marokkói látogatását és rabatból visszatért madridba.

ii. hasszán marokkói uralkodó is fogadta gonzálezt, aki előzőleg a miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel tárgyalt. a látogatás befejezésekor tartott sajtóértekezleten a spanyol kormányfő elégedetten nyilatkozott megbeszéléseiről. elmondta, hogy vendéglátóival megvitatták a kétoldalú kapcsolatok kérdéseit és a térség problémáit. nem esett szó ceuta és melilla városokról. /ez a két észak-afrikai város a xvii. századtól spanyolországhoz tartozik és marokkó a közelmúltban magának követelte őket - a szerk./

pc mj pi

08.22 300383 0727

sk

-.-

sk0016 4 230 mtik1018

nicaragua - fejlemények

managua, tegucigalpa, 1983. március 30. /pl/ips/efe/taszsz/ - a sandinista légi erő hétfőn bombázta és megsemmisítette az ellenforradalmár fegyveres csoportok egyik titkos repülőterét az ország északi részén, a hondurasi határ közelében - jelentette be kedden managuában tomas borge nicaraguai belügyminiszter. a nicaraguai külügyminisztérium közleménye ezen a napon több más összecsapásról is jelentést tett.

borge elmondta, hogy a repülőter hondurasból érkező helikoptereket és kisebb repülőgépeket fogadott. az objektum megsemmisítése komolyan megnehezíti az ellenség számára a hondurasból érkező utánpótlás további biztosítását. nicaraguai repülőgépek egyébként ugyanebben a tartományban több somozista csoportra mértek csapást - mondotta tomas borge. a belügyminiszter azt is közölte, hogy az ellenforradalmárok hondurasi területen is rendelkeznek egy leszálló pályával.

az elmúlt 24 órában nueva segovia és észak-zelaya tartományban intéztek támadásokat fegyveres csoportok a sandinista állások ellen - közölte a nicaraguai külügyminisztérium. a somozisták kedden megtámadták teotecacinte falut, s egy gyermeket megsebesítettek. a minisztériumi közlemény szerint az itt meghátrálásra kényszerített támadók a hondurasi határ közelébe vonultak vissza. managuában kedden hivatalosan közölték azt is, hogy hondurasi katonák egy kisebb csoportja két nicaraguai őrhely ellen intézett támadást az ország észak-nyugati tartományában, chinandegában, somotillo város közelében. a hondurasi kormány cáfolta, hogy katonái behatoltak volna nicaraguai területre.

hondurasnak a jelenlegi konfliktusban betöltött szerepéről elítélően beszélt miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter egy keddi nyilatkozatában. a miniszter hangsúlyozta, hogy honduras az egyesült államok katonai akcióinak kiinduló pontja lett. nicaragua tehát nem hondurasszal keveredett konfliktusba, hanem az egyesült államokkal - közölte miguel d,escoto.

gf mj pi

08.45 300383 1987

de

--

sk0017 4 230 mtik1019

sztambolics - jugoszláv sajtó

belgrád, 1983. március 30. /mti/ - a jugoszláv tömegtájékoztatási eszközök vezető témája petar sztambolics budapesti látogatása. a központi lapok különtudósítói az első oldalon közölt, fényképekkel illusztrált részletes jelentésekben számolnak be a jugoszláv államelnökség elnökének szívélyes baráti fogadtatásáról, amelyről a tévéhíradó kedden este szintén a nap hireinek élén sugárzott többperces filmriportot. a tudósítások petar sztambolics és losonczy páál kedden megkezdett tárgyalásairól beszámolva kiemelik a szívélyes légkört, azt, hogy a megbeszéléseken mindkét fél elégedetten szólt a két szomszédos szocialista ország együttműködésének eredményeiről. a politika című belgrádi lap rámutat: az eredmények értékét növeli az a tény, hogy megnehezedett külső és belső feltételek közepette sikerült azokat elérni, s az együttműködés hosszútávú, szilárd alapokon fejlődik. petar sztambolics és losonczy páál pohárköszöntőinek is jelentős hely jut a szerda reggeli lapokban, amelyek már a beszámoló címeiben kiemelik: a jugoszláv államelnökség elnökének mostani látogatása során új szakaszukhoz értek a magas szintű kontaktusok, és az ilyen találkozók mindkét nép alapvető érdekét szolgálják.

kd/ge éb

09.21 300383 1256

--

sk0018 4 230 mtik1020

föld napja: tüntetések izraelben /1.rész/

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. március 30. /mti/ - galileában riadókészültségbe helyezték az izraeli karhatalmat. több ciszjordániai városban kijárási tilalmat léptettek életbe, de izraelben és a megszállt területeken már a szerdára virradó éjjel megkezdődtek az arab lakosság tüntetései, amelyek a palesztin föld napjára, március 30-ra emlékeznek. a zsidó állam több mint félmillió arab lakossága és a nyolcszázézer ciszjordániai arab az 1976. március 30-án rendezett galileai vérfürdő áldozataira gondol. azon a napon a galileai arabok általános sztrájkot hirdettek az izraeli kormány földkisajátítási intézkedései ellen, s tiltakoztak amiatt, hogy a zsidó állam kikiáltása és 1976. között 32 ezer hektár földet koboztak el arab tulajdonosaiktól. az összecsapásokban hat ember vesztette életét, 69-en megsebesültek.

de

a jeruzsálemi rádió jelenti, hogy az éjszaka folyamán galilea több pontján volt tüntetés. autóbuszokat dobáltak meg kövekkel, másutt használt autógumikból raktak máglyát. a középületeken a palesztin felszabadítási szervezetet éltető feliratok jelentek meg, autóbuszmegállókra kitűzték a palesztin mozgalom lobogóját. a jeruzsálemi jelentés egyelőre husz őrizetbevételről számol be, de hozzáfűzi, hogy a körzetben igen nagy a feszültség. három nagyobb központi megmozdulással számolnak.

különösen súlyosnak nevezi a helyzetet az izrael hangja rádióadó a ciszjordániai dzseninben. itt a múlt hét óta több mint háromszázötven ember, többségében fiatal, betegedett meg titokzatos gázmérgezés következtében. hétfőre virradóra további hetven embert szállítottak kórházba. az izraeli hadsereg és az egészségügyi minisztérium orvosaiából, s a helyi közigazgatási szervek képviselőiből alakított bizottság újabb közleményt adott ki, s ebben azt állítja, hogy továbbra sincs bizonyíték „szándékos mérgezésre”, a főfájással, szédüléssel járó panaszok még az első izraeli jelentések szerint is gázmérgezésre utaltak, ám ezt később gyorsan cáfolták. palesztin hírforrások szerint a mérgezési tünetek a február 25. óta tartó tüntetések résztvevői ellen bevetett mérgezgáztól erednek. /folyt./

pk/hn éb

09.30 300383 2210

--

sk0019 4 230 mtik1021

föld napja: tüntetések izraelben /2.rész/

dzseninben az éjszaka tüntető arab fiatalok középületeket támadtak meg, s összecsaptak a kivezényelt karhatalommal. dzseninben ismét elrendelték a kijárási tilalmat.

a palesztin felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke, jasszer arafat, táviratban fordult perez de cuellar ensz-főtítkárhoz és a világszervezet biztonsági tanácsához. azt kéri, hogy az ensz küldjön pártatlan egészségügyi vizsgálóbizottságot dzseninbe.

pk/hn éb

09.30 300383 0512

ll

--

sk0020 4 230 mtik1022

bt - nicaragua

new york, 1983. március 30. /mti-taszsz/pap/pl/ - a biztonsági tanácsban keményen bírálták a reagan-kormány közép-amerikai politikai irányvonalát, amelynek alapja a haladó rendszerű országok elleni titkos, illetve nyílt diverzió. a bt szerdán a kora hajnali órákban befejezte a nicaragua elleni fegyveres agresszió következtében közép-amerikában kialakult helyzet megvitatását. az ülésen nem született határozat.

a vita során egyértelműen bebizonyosodott, hogy az egyesült államok közvetlenül felelős azokért a kísérletekért, amelyek a nicaraguai belső helyzet megingatására irányulnak. fény derült arra, hogy a cia jelentős összegeket kapott a somozista ellenforradalmárokat kiképző és felfegyverző katonai táborok létrehozására honduras és az egyesült államok területén.

a biztonsági tanácsban bírálta az egyesült államok politikáját franciaország, hollandia, pakisztán és spanyolország. kudarcot vallottak az egyesült államok és honduras küldöttségeinek ama kísérletei, hogy vétlennek tüntessék fel országukat a nicaragua elleni felforgató tevékenységben. a lengyel küldött ennek kapcsán rámutatott az amerikai képviselő hozzászólásának demagóg jellegére, mivel az semmibe veszi a nicaragua által felsorakoztatott tényeket és bizonyítékokat.

számos felszólaló sürgette, hogy nicaragua és honduras, valamint a többi közép-amerikai ország vezetői kezdjenek tárgyalásokat egy megállapodásról. peru képviselője rendezési javaslatot terjesztett elő, amely az ellenséges tevékenység azonnali beszüntetését javasolta a nicaraguai-hondurasi határ mentén. indítványozta, hogy a bt küldjön bizottságot a tüzszünet ellenőrzésére és mozdítsa elő az érintett közép-amerikai országok közötti párbeszédet.

te mj pi

09.31 300383 1757

ll

--

sk0021 4 230 mtik1023 /panoráma/

brazília: győzött az alkoholprogram - 1.

sao paulo, 1983. március 30. /mti-reuter-panoráma/ - túlélte a bizalmi válságot brazília alkoholprogramja. egy éve még úgy tűnt, hogy műszaki és gazdasági gondok teljes csőddel fenyegetik az ambiciózus terveket, és ma már az ujonnan eladott autók többségét az alkoholfogyasztásra átállított motorok hajtják.

a dél-amerikai országban 1980-ban indult meg a „szeszt fogyasztó”, autók sorozatgyártása. ekkor még az autótulajdonosok csupán 10 százaléknak volt bizalma az alternatív üzemanyaghoz, a cukornádból készült ethanolhoz. a bizalmatlanok tábora igazolva érezte magát, amikor a tél beköszöntével kiderült, hogy az ethanolhajtotta motor nehezen indul. aztán olyan hírek is elterjedtek, hogy az ország nem képes elég cukornádat termelni és küszöbön áll az alkoholféltés. a kormány ekkor határozott lépésre szánta el magát: a szakértőket a műszaki hiányosságok kiküszöbölésére utasította és olyan pénzügyi intézkedéseket hozott, amelyek egyszeriben előnyössé tették az ethanol felhasználását: árát a benzinéhez 59 százalékkal rögzítették, csökkentették az átalakított motoru gépkocsik árát, meghosszabbították a garanciális javítások idejét, s az ethanolos autók számára leszállították az utasználati illetéket. az eredmény: 1983 első két hónapjában eladott 120 ezer gépkocsiból 85 ezer motorját már az alkoholos üzemanyag hajtja.

napjainkban a brazil utakon 700 ezer átalakított motoru autó fut, s a gyártók abban bíznak, hogy 1985-ben a 11 milliós autóállományból másfél millió tankol majd ethanol. az alkoholprogram elindítója soha nem is tűzték ki célul a benzin teljes száműzését: az ország egyszerűen nem lenne képes elegendő cukornádat termelni a teljes üzemanyag-szükséglet kielégítésére. a végső cél 35-40 százalékos részesezés elérése.

a kőolaj világiaci árának csökkenése ugyan egy milliárd dollár megtakarítását teszi lehetővé braziliának, de a 90 milliárd dollár külföldi adósság visszafizetésére kényszerülő országnak jobban mint valaha van szüksége importmegtakarításra. 1983-ra a kormány hatmilliárd dolláros kereskedelmi többlet elérését tűzte ki célul, ami viszont csak az import - ezen belül a csaknem 20 milliárd dolláros összimport felét kitevő olajbehozatal - visszafogása révén érhető el. /folyt./

sb pn pi

09.42 300383 2307

-.-

sk0022 4 230 mtik1024 /panoráma/

alkoholprogram - 2. rész

brazília olajsükségletének csupán kétötödét fedezi hazai termelésből, így vetődött fel egy olyan üzemanyag kifejlesztése, amely odahaza is előállítható és lehetőleg korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre. az ethanol nemcsak cukornádból, hanem maniókából, fából, vagy akár használt újságpapírból is előállítható. minthogy azonban a brazília hagyományos terményének számító cukornád villágpiacon egyre csökken, kézenfekvő volt, hogy az ethanolgyártásban főleg erre támaszkodjanak, bár a maniókának is kijutott négy százalékos részesezés.

az ethanol felhasználásának egyik legegyszerűbb módja, ha benzinnel keverik. a normál benzinmotor átalakítás nélkül 20 százalék ethanol tartalmú benzin elégetésére alkalmas, s a brazil illetékesek ezt a körülményt használták ki, amikor úgy döntöttek, hogy minden, az országban eladott benzinnel ilyen arányban kevernek ethanol. /mint a volkswagen braziliai leányvállalata kutatócsoportjának vezetője elárulta, a brazil autósok éveken át 10 százalék alkohol tartalmú benzint tankoltak a benzinkutaknál anélkül, hogy tudtak volna róla./

az ethanol jobban korrodálja a gépkocsi fémszerkezetét, mint a benzin, a brazil tervezők ezért védőréteggel vontak be minden olyan alkatrészt, amely közvetlen kapcsolatba kerül az alkohollal. az ethanol kétségtelen előnye viszont, hogy kevésbé szennyezi a környezetet, mint a benzin, noha a motor egyötödével többet fogyaszt belőle.

sb pn pi

09.51 300383 1485

Al

-.-

sk0021 4 230 mtik1023 /panoráma/

brazília: győzött az alkoholprogram - 1.

sao paulo, 1983. március 30. /mti-reuter-panoráma/ - túlélt a bizalmi válságot brazília alkoholprogramja: egy éve még úgy tűnt, hogy műszaki és gazdasági gondok teljes csőddel fenyegetik az ambiciózus terveket, és ma már az ujonnan eladott autók többségét az alkoholfogyasztásra átállított motorok hajtják.

a dél-amerikai országban 1980-ban indult meg a „szeszt fogyasztó”, autók sorozatgyártása. ekkor még az autótulajdonosok csupán 10 százalékanak volt bizalma az alternatív üzemanyaghoz, a cukornádból készült ethanolhoz. a bizalmatlanok tábora igazolva érezte magát, amikor a tél beköszöntével kiderült, hogy az ethanolhajtotta motor nehezen indul. aztán olyan hírek is elterjedtek, hogy az ország nem képes elég cukornádat termelni és küszöbön áll az alkoholhiány. a kormány ekkor határozott lépésre szánta el magát: a szakértőket a műszaki hiányosságok kiküszöbölésére utasította és olyan pénzügyi intézkedéseket hozott, amelyek egyszeriben előnyössé tették az ethanol felhasználását: árát a benzinének 59 százalékában rögzítették, csökkentették az átalakított motoru gépkocsik árát, meghosszabbították a garanciális javítások idejét, s az ethanolos autók számára leszállították az utasználati illetéket. az eredmény: 1983 első két hónapjában eladott 120 ezer gépkocsiból 85 ezer motorját már az alkoholos üzemanyag hajtja.

napjainkban a brazil utakon 700 ezer átalakított motoru autó fut, s a gyártók abban bíznak, hogy 1985-ben a 11 milliós autóállományból másfél millió tankol majd ethanol. az alkoholprogram elindítója soha nem is tüzték ki célul a benzin teljes száműzését: az ország egyszerűen nem lenne képes elegendő cukornádat termelni a teljes üzemanyag-szükséglet kielégítésére. a végső cél 35-40 százalékos részesedés elérése.

a kőolaj világiaci árának csökkenése ugyan egy milliárd dollár megtakarítást teszi lehetővé braziliának, de a 90 milliárd dollár külföldi adósság visszafizetésére kényszerülő országnak jobban mint valaha van szüksége importmegtakarításra. 1983-ra a kormány hatmilliárd dolláros kereskedelmi többlet elérését tüzte ki célul, ami viszont csak az import - ezen belül a csaknem 20 milliárd dolláros összimport felét kitevő olajbehozatal - visszafogása révén érhető el. /folyt./

sb pn pi

09.42 300383 2307

--

sk0022 4 230 mtik1024 /panoráma/

alkoholprogram - 2. rész

brazília olajszükségletének csupán kétötödét fedezi hazai termelésből, így vetődött fel egy olyan üzemanyag kifejlesztése, amely odahaza is előállítható és lehetőleg korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre. az ethanol nemcsak cukornádból, hanem maniókából, fából, vagy akár használt újságpapírból is előállítható. minthogy azonban a brazília hagyományos terményének számító cukornád világgpiaci ára egyre csökken, kézenfekvő volt, hogy az ethanolgyártásban főleg erre támaszkodjanak, bár a maniókának is kijutott négy százalékos részesedés.

az ethanol felhasználásának egyik legegyszerűbb módja, ha benzinhez keverik. a normál benzinmotor átalakítás nélkül 20 százalék ethanol tartalmú benzin elégetésére alkalmas, s a brazil illetékesek ezt a körülményt használták ki, amikor úgy döntöttek, hogy minden, az országban eladott benzinhez ilyen arányban kevernek ethanol. /mint a volkswagen braziliai leányvállalata kutatócsoportjának vezetője elárulta, a brazil autósok éveken át 10 százalék alkoholt tartalmazó benzint tankoltak a benzinkutaknál anélkül, hogy tudtak volna róla./

az ethanol jobban korrodálja a gépkocsi fémszerkezeteit, mint a benzin, a brazil tervezők ezért védőréteggel vontak be minden olyan alkatrészt, amely közvetlen kapcsolatba kerül az alkohollal. az ethanol kétségtelen előnye viszont, hogy kevésbé szennyezi a környezetet, mint a benzin, noha a motor egyötödével többet fogyaszt belőle.

sb pn pi

09.51 300383 1485

sl

--

sk0023 4 230 mtik1025

közelkeleti hírek

fogolycsere

damaszkusz, 1983. március 30./reuter,ap/ - a palesztinai felszabadítási szervezet a libanonban foglyul ejtett izraeli katonák szabadon bocsátását anhoz köti, hogy izrael - a nemzetközi konvencióknak megfelelően - biztosítson hadifogoly statuszt a börtöneiben fogvatartott palesztinok számára - - közölte kedden damaszkuszban kreisky osztrák kancellár megbízottja, aki a pfsz és izrael közti fogolycsereéről folyó tárgyalásban közvetít.

herbert amry osztrák megbízott szerint a pfsz ezer izraelben bebörtönzött palesztin, valamint a libanoni el anszar fogolytáborban raboskodó 5401 palesztin és libanoni szabadonbocsátását követeli. izraelnek ezenkívül számot kell adnia 300 eltűnt palesztin harcosról is. a nevüket tartalmazó listát hétfőn nyújtották át az osztrák megbízottnak a pfsz képviselői.

a fogolycsereéről hónapok óta folynak a tárgyalások az osztrák kancellár és a nemzetközi vöröskereszt közvetítésével.

mérgezés

new york, 1983. március 30./afp,ap/ - a palesztinai felszabadítási szervezet kedden azzal a kéréssel fordult az ensz-hez, hogy küldjön nemzetközi orvosi bizottságot a megszállt ciszjordániába annak megvizsgálására, mi okozta több mint háromszáz palesztin iskolás mérgezési tüneteit dzsenin körzetében.

hasszan abdel rahman, a pfsz ensz-megfigyelőjének helyettese new yorkban sajtóértekezleten bejelentette, az ensz arab csoportjának küldöttsége hamarosan felveszi a kapcsolatot ez ügyben a biztonsági tanács elnökével és a világszervezet főtitkárságának képviselőjével. a 21 arab országot irak és jordánia delegátusa képviseli a megbeszéléseken.

arafat kuvaitban

kuvait, 1983. március 29. /ap/ - jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke kedden bahrainból kuvaitba érkezett, ahol megbeszélést folytat majd az ország uralkodójával. arafat az eredeti terv szerint szaúd-arábiából jordániába utazott volna, de vasárnap elhalasztotta ammani útját és helyette irakba, majd bahrainba látogatott. arafat utitervének módosítását az ománi szultán kedden kezdődött háromnapos jordániai látogatásával indokolta.

to hf pi

10.08 300383 2143

Al

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

unita

luanda, 1983. március 30. /pl/ - az unita angolai ellenforradalmár csoport luandában börtönbüntetésüket töltő brit zsoldosok szabadon engedését követeli cserébe az elrabolt 64 csehszlovák és husz portugál állampolgárért. e követelés is bizonyíték az unita nagy-britanniával fenntartott kapcsolataira - írja a prensa latina kubai hírügynökség.

az unita azzal fenyegetőzött, hogy meggyilkolja a fogva tartott gyermekeket, amikor az angolai fegyveres erők a csoport nyomába értek a chikuma hegységnél, mintegy száz kilométerre délre az emberrablás színhelyétől, az ország közép-nyugati vidékén. a dél-afrikai rádió háromszor is közölte a banditák fenyegetőzését, hogy megölik a tuzsokat, ha az angolaiak bekerítik őket.

az 1976-ban elítélt zsoldosok bírósági tárgyalása feltárta azokat az erőket, amelyek őket a dél-afrikai köztársaság és zaire részvételével angola ellen indított agresszióban való részvételre bírták.

a zsoldosok az egyesült államokból és angliából érkeztek, s fizetséget kaptak azért, hogy megpróbálják megdönteni az agostinho neto vezette mpla-kormányt.

különös, hogy a zsoldosok utlevél nélkül és a szokásos vámvizsgálat megkerülésével utazhattak kinshasába, ahol felfegyverezték, beöltöztették és beosztották őket a támadó csapatok közé. sorozatos gyilkosságok, kínzás, rablás és erőszak jelezte utjukat banza congo, damba, quibocolo és maquela do zombo angolai tartományokban.

vezérük, a hírhedt „callan ezredes”, a zsoldosok közül 13 kivégzésére adott parancsot, mert azok haza akartak utazni, amikor felismerték vállalkozásuk kockázatait.

ta mj pi

10.37 300383 1628

Al

-.-

sk0025 4 230 mtik1028 /panoráma/

ndk-nszk - a bonni váltás után /1. rész/

kocsis tamás, az mti hirmagyarázója írja:

budapest, 1983. március 30. /mti-panoráma/ - két változatban is megfogalmazódtak a március 6-án megválasztott bonni szövetségi gyűlés kedden megtartott első ülésén a két német állam jövőbeni kapcsolataira vonatkozó megjegyzések.

az immár ellenzéki pozícióból szóló willy brandt spd-pártelnök - aki e kapcsolatok hivatalossá és nemzetközi jogúvá tételének egyik főszereplője volt annakidején - korelnöki megnyitójában szökött arról, félreérthetetlenül a következő évekre számú utravalóként, felszólító módban, teljes egyértelműséggel azt mondta ki, hogy az ndk és az nszk közötti viszonyt pozitív irányban kell továbbfejleszteni, termékenyebbé kell tenni. mégpedig - nem vitatva a szövetségi köztársaságnak a nyugati katonai-politikai rendszerhez való tartozását - nem utolsó sorban azért is, hogy ezzel is elősegítsék a béke fenntartását és az enyhülési légkör visszatérését Európában.

a kormányzati hatalomba most már tartós jelleggel beiktatott cdu - és felelősségét tekintve a másik két koalíciós párt, a csu és az fdp nevében a szövetségi gyűlés elnökévé választott rainer barzel kevésbé volt egyértelmű ebben a kényes témában. a tekintélyes kereszténypárti politikus - több, mint finom különbség brandthoz hasonlítva - elnöki székfoglalójában szóba sem hozta a két német állam fogalmát. ehelyett olyasmit fejtegetett, hogy a nyugatnémet parlamenti képviselők „az egész német népet képviselik,, ezért - ha békés uton is - de kötelességük „németország újraegyesítésének,, megvalósítása. s még világosabbá rajzolva a képet, barzel szorgalmazta az nszk és a hozzá nem tartozó nyugat-berlin „összetartozásának,, erősítését is. ha ez a beszéd még nem is azonos az nszk új kormányának hivatalos programjával, de nyilvánvalóan nem tér el annak lényegétől. érthető tehát, hogy politikai megfigyelők bonnban és az nszk fővárostól távolabb is azonnal új hangnem jelentkezését érzékelték. vagy talán nagyon is régi hangnemét... /folyt./

ko bd

10.45 300383 2060

Ad

-.-

sk0026 4 230 mtik1029 /panoráma/

ndk-nszk - a bonni váltás után /2. rész/

a bonni kormány álláspontja és gyakorlati magatartása az nszk-ndk kapcsolatok tekintetében mindenkor megkülönböztetett figyelmet kelt, hiszen az a két államot közvetlenül érintő vonatkozásain túl nem kis mértékben egész Európát, sőt - a földrész globális érzékenységének következtében - az egész világot érinti.

a két német állam viszonya - elválaszthatatlan részeként az nszk-beli brandt-schmidt korszak un. „keleti politikáját,, fémjelző, s a mai nyugatnémet kormányzatot is kötelező sokágu nemzetközi szerződésrendszernek - a hetvenes években bonyolultsága, problémái és megtorpanásai ellenére a folyamatos normalizálás útján haladt. s ettől elválaszthatatlan az, a jövő számára is tanulságokat jelentő tapasztalat, hogy a bonn és berlin közötti nyitott kérdések egy-egy gordiuszi csomója mindig akkor oldódott meg, amikor a nyugatnémet kormány képes volt a kialakult politikai realitások alapján lépni, s ilyen szellemben tudott válaszolni az ndk mindenkori, a szuverenitásra és egyenjogúságra épített kapcsolatbővítési készségére.

a két német állam immár több mint egy évtizede érvényesen működő alapszerződésének bázisán az ndk-nszk viszony minden egyes újabb téglája egyben meghatározó súlyu eleme lett a helsinki iránytűje nyomán szélesedő európai együttműködési láncolatnak is. másrészt viszont minden megtorpanás, az enyhülést elvető erők részéről mesterségesen felszított feszültség bonn és az ndk főváros között kilendítette az összeurópai nyugtalansági görbét.

ezért üdvözölték tavaly ősszel európa-szerte, a bonni keresztény-liberális hatalomátvétel után a kohle-kormányzatnak a kancellár által megfogalmazott kötelezettségvállalását, hogy betartja a két német állam közötti egyezményeket, s biztosítja az egész, keleti politikának nevezett irányvonal folyamatosságát. s emiatt váltott ki nyugtalanságot - sokfelé hivatalosan is - oly széles körben, amikor a keresztény pártok soraiban újra ettől eltérő hurokat kezdtek pengetni: az ndk és az nszk közötti kapcsolatok nemzetközi jogi jellegét, felmelegítették az „egyedüli képviselet,, közvesztélyesen ókonzervatív gondolatát, sőt emlegetni kezdtek más országokkal szembeni területi igényeket is. mindennek a mai, kiélezett nemzetközi helyzetben nem kicsiny a súlya. /folyt./

ko/ge bd

10.47 300383 2323

Ad

-.-

sk0027 4 230 mtik1030 /panoráma/

ndk-nszk viszony /3. rész/

mindkét német állam fővárosában gyakran hangoztatták, hogy a német szövetségi köztársaság és a német demokratikus köztársaság történelmi, földrajzi, politikai okok sora miatt - megkülönböztetett felelősséget visel Európában a békéért, s ennek kifejezésre kell jutnia kapcsolataikban is. ennek felismerése önmagában is jó hatást gyakorolt a kontinens politikai közérzetére az előző évtized éveiben. e felelősség folyamatos gyakorlására az ndk az elmúlt hetekben, többek között erich honecker személyes állásfoglalásaival is, újabb bizonyítékokat szolgáltatott.

k.t. mt1-panoráma

ko bd

10.55 300383 0640

-.-

sk0028 4 230 mtik1031

okp-vezetőség

Róma, 1983. március 30. /mt1/ - a helyi közigazgatási szervek problémáival, a baloldali irányítású tanácsok helyzetével foglalkozott keddi ülésén az olasz kommunista párt vezetősége.

renato zangheri - aki a titkárság tagjává való megválasztásáig bologna polgármestere volt - beszámolójában a közigazgatási szervek megújulásának időszerű kérdéseiről beszélt. az ülésről kiadott közlemény szerint a helyi irányítás akut problémáit nem lehet elkülöníteni az állam és a demokratikus intézmények általános válságától, az erkölcsi kérdéstől. mindez a kereszténydemokrata párt hatalmi rendszere szemléletének és gyakorlatának csődjéből következik, amely az állam és a pártok kapcsolatában zavaros helyzetet idézett elő. „ez az igazi oka a korrupciós jelenségeknek, amelyek ellen az okp már korábban is küzdött és amelyek a baloldali irányítású tanácsok az elmúlt évek során határozottan szembeszálltak, - hangsúlyozza a pártvezetőség üléséről kiadott közlemény.

kir/ge éb

12.54 300383 1009

Fi

-.-

sk0029 4 230 mtik1032

a szerkesztőségek figyelmébe

mai mtik1029 sz.hirünk /ndk-nszk 2. rész/

utolsó bek. 8. sorában a szöveg helyesen:

...kezdték pengetni: kétségbe vonták az ndk és az...

fi bd

13.53 300383 0199

-.-

sk0030 4 300 mtik1033

megalakult az új nyugatnémet kormány

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 30. /mt1/ - egy nappal az nszk kancellárjává történt megválasztása után, helmut kohl megalakította második keresztényliberális kormányát. a kabinetben mindössze két új miniszter van: a jövőben a két német állam kapcsolataiért felelős minisztériumot heinrich windelen /cdu/, a mezőgazdaságit pedig ignaz kiechle /csu/ vezeti.

a tizenhat miniszter karl carstens államfőtől vette át kinevezési okmányát, majd ezt követően a parlamentben letette a hivatali esküt rainer barzel, a bundestag elnöke előtt.

a kormányban kohl pártja, a kereszténydemokrata unió, változatlanul nyolc hely birtokosa. így gerhard stoltenberg vezeti továbbra is a pénzügyminisztériumot, manfred wörner pedig a hadügyminisztériumot.

a korábbi négy helyett öt minisztere lesz a keresztényszociális uniónak. a csu megtartotta a kulcsfontosságú belügyi tárcát, -ennek vezetője friedrich zimmermann - és az fdp-től átvette a mezőgazdasági minisztériumot.

Fi

a koalíció legkisebb pártja, a szabaddemokrata párt befolyása valamelyest csökkent, négy helyett három minisztert állíthatott. igaz azonban az, hogy hans-dietrich genschler a külügy-, otto lambsdorff a gazdasági és hans engelhard az igazságügyi minisztérium élén jelentős befolyást gyakorolhat majd a második kohl-kormány egész politikájára.

fkj/dj ki
14.13 300383 1430

--

sk0031 4 300 mtik1035

kína-usa

sarkadi kovács ferenc, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1983. március 30. /mti/ - teng hsziiao-ping, a kkp központi tanácsadói bizottságának elnöke, a/pb állandó bizottságának tagja szerdán sürgette, hogy az egyesült államok „cselekedjék”, a kínai-amerikai kapcsolatok „számos akadályának”, felszámolása érdekében, a vezető kínai politikus találkozott az amerikai képviselőház 45 tagú küldöttségével, amely ezzel befejezte kínai látogatásának hivatalos részét és a kínai vidék nevezetességeivel ismerkedik ezután.

a china daily, kína angol nyelvű napilapja szerdán kommentárjában ugyancsak azt hangsúlyozta, hogy „a tett fontosabb a szónál”, a lap szerint tajvan ügye „krónikus zavaró tényezővé”, vált a kínai-amerikai viszonyban, a helyzet a tavalyi közös közlemény után nem változott, bár washington szavakban elismeri, hogy tajvan kína belső problémája, mégis „kitartóan megpróbálja diktálni a megoldás feltételeit”, és „folytonos tajvani fegyverszállításával késlelteti tajvan és az anyaország egyesülését.” a lap szerint washington folytatódó „kétarcú kína-politikája”, tovább veszélyezteti a két ország viszonyát, amely „az alapvető bizalom hiánya miatt nem olyan, mint amilyennek lennie kellene.”

a képviselőházi küldöttség vezetője, thomas o.neill délutáni sajtóértekezletén sem helyezett kilátásba olyasmit, ami változtatna a jelenlegi állapotban. kijelentette például: nem tartja valószínűnek, hogy a kongresszus semmissé nyilvánítja az ugynevezett

Fi

tajvan-törvényt, amelynek alapján az egyesült államok eleget tesz tajvan fegyverkérelmeinek. o.neill azonban bírálta is a reagan-kormányt, mivel huzza-halasztja számos magas technológiai szintet képviselő műszaki cikk, például számítógépek eladását kínának.

nc/dj ki
14.55 300383 1786

--

sk0032 4 300 mtik1036

nyugatnémet kormány - 2.

bonn, 1983. március 30. /mti/ - a nyugatnémet parlament a husvéti szünet után legközelebb május 4-én ül össze, amikor helmut kohl kancellár - kormánynyilatkozatának felolvasásával - ismerteti a keresztényliberális koalíció bel- és külpolitikai programját.

fkj/dj ki
14.57 300383 0310

--

sk0033 4 300 mtik1037

föld napja - bejrúti jelentés

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrút, 1983. március 30. /mti/ - az izraeli galileában, az izrael által megszállt ciszjordániában és gazában, valamint a palesztin menekültek százezreit befogadó arab országokban sztrájkokkal, tüntetésekkel, felvonulásokkal, gyűlésekkel emlékeztek meg szerdán a palesztin föld napjáról, felidézve annak a hét év előtti napnak az emlékét, amikor az izraeli katonaság egy galileai faluban hat izraeli arabot megölve belelőtt az önkényes földkisajátítások ellen tiltakozó tömegbe. galileában az arab földtulajdon nyolcvan százalékát sajátították ki az izraeli hatóságok, míg a megszállt területeken hatvan százalék fölött van az elkobzott föld aránya.

Fi

az izraeli megszálló hatóságok ciszjordániában és kelet-jeruzsálemben az iskolák bezárásával próbálták elejét venni a megmozdulásoknak. az összecsapásokba torkolló szerdai tüntetések miatt kijárási tilalmat rendeltek el nabluszban, el-birában, tulkarmban és a palesztin menekülttáborok többségében.

galileában az izraeli kommunista párt nyolc aktivistáját vették őrizetbe a föld napja előtt.

a bejrúti bordzs el-baradzsnah menekülttáborban többszáz palesztin diák rendezett felvonulást a föld napján.

a ciszjordániai megmozdulások légkörét felforrósította az a napok óta tartó mérgezési kampány, amely többszáz palesztinai arab, főként diáklányok súlyos megbetegedését okozta dzseninben és környékén.

a tömeges mérgezési kampány célja a palesztin lakosság megfélemlítése, annak kikényszerítése, hogy kollektíven hagyják el hazájukat - figyelmeztetett ibrahim távil, a ciszjordániai el-bira önkényesen leváltott polgármestere, aki az asz-szafir című bejrúti lapnak adott telefoninterjúban izraeli szélsőségeseket vádolt a bűnös akció elkövetésével. távil elmondta, hogy rendkívül feszültté vált a helyzet a megszállt területeken.

bz/dj ki
15.22 300383 1916

-.-

sk0034 4 230 mtik1038

közalkalmazottak nemzetközi szakszervezete

moszkva, 1983. március 30. /taszsz/ - szerdán moszkvában véget ért a közalkalmazottak és rokonszokmák dolgozói szakszervezetei nemzetközi szövetségének végrehajtó bizottsági ülése.

a világ negyvenhárom országának huszonnyolc millió dolgozóját tömörítő szervezetbe felvételüket kérték egyebek között a nicaraguai, az iraki, a ghanai, a szenegáli és az indiai szakszervezetek.

Fi

az ülésen a következő évek terveit és mindenekelőtt a béke védelméért, a leszerelésért vívott harc feladatait vitatták meg. a tanácskozást a végrehajtó bizottság főtitkára, hans lorenz beszéde zárta le.

ps lb fn

15.32 300383 0664

-.-

sk0035 4 230 mtik1039

cuellar

párizs, 1983. március 30. /taszsz/afp/ - javier pérez de cuellar, az ensz-főtitkára moszkvából párizsba érkezett.

cuellart - aki egy szerdán kezdődő kétnapos unesco-tanácskozás elnöki tisztét tölti be - a szerdai nap folyamán fogadja mitterrand francia államfő és mauroy kormányfő is.

ág lb fn

15.37 300383 0330

-.-

sk0036 4 300 mtik1040

izrael-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrút, 1983. március 30. /mti/ - menahem begin kormánya szándékosan késlelteti és akadályozza libanon déli felét megszállva tartó izraeli csapatok kivonását. így foglalt állást kamal asszad, a libanoni parlament siita mohamedán elnöke, philip habib amerikai megbízottal folytatott megbeszélését követően.

más politikusokkal egyetértésben azt mondta, hogy a haddad őrnagy dél-libanoni szerepével kapcsolatos izraeli követelés csupán az időhúzó taktika leplezésére szolgál, hiszen a libanoni hadseregből dezertált szaad haddad korábban, az 1978-as és az 1982-es izraeli invázió között sem volt képes az izrael ellen

Fi

irányuló palesztin gerillatámadások megakadályozására, haddad rehabilitálása és a hadseregbe való visszavétele azonban mind belpolitikai téren, mind pedig az arab államokkal kapcsolatban nehéz helyzetbe hozná a libanoni kormányt, belső-külső ellenállásba ütközne, új bonyodalmak forrása lenne - tette hozzá a parlament elnöke.

a szerdai izraeli kommentárok szerint a tel-avivi kormányban erősödik az a felfogás, hogy az izraeli csapatokat egyoldalúan vissza kell vonni az avai folyóig, amennyiben Libanon nem fogadja el az izraeli csapatkivonási feltételeket. ebben az esetben izrael tartós megszállásra rendezkedne be a 45 kilométer mélységű dél-libanoni „biztonsági övezetben”, ami haddad személyét illeti, izrael azért kívánja őt afféle dél-libanoni katonai kormányzóvá kinevezetni a bejrúti kormánnyal, hogy ilymódon bebizonyítsa: izrael nem hagyja cserben szövetségeseit.

habib szerdán tel-aviv érintésével hazautazott washingtonba, de a közvetítő misszió felfüggesztése nem vonta maga után az izraeli-libanoni-amerikai tárgyalások csütörtöki fordulójának elhalasztását.

az izraeli légierő gépei hosszabb szünet után szerdán ismét hangrobbanásokkal okoztak riadalmat a bejrúti lakosság körében.

közben a megszállt dél-libanonban új megfélemlítési kampány kezdődött a szidonban letelepedett palesztin menekültek elűldözésére. ismeretlen fegyveres elemek csaknem 400 palesztin családot szőlítottak fel otthonuk elhagyására, hetven család mecsetekben és templomokban keresett menedéket, más családok üldöztrájkot tartanak az ensz szidoni menekültügyi irodájában.

bz/dj ki
15:43 300383 2303

Fi

..-

sk0037 4 230 mtik1041

eurorakéták - Le soir

brüsszel, 1983. március 30. /mti/ - a brüsszeli le soir szerda délután az eurorakétákra javasolt amerikai „nullamegoldás” feladásához fűz megjegyzéseket. „mi készítette reagan elnököt, hogy feladja eddigi álláspontját és átmeneti megoldásra tegyen javaslatot?”, - teszi fel a kérdést a lap hirmagyarozója, aki beismeri: a nullamegoldásnak nem volt már hitele, s az egyértelmű szovjet elutasítás után semmi esélye a megvalósulásra.

„washington, ha nem akarta elveszíteni hitelét a tárgyalások eredményességében érdekelt nyugat-európai kormányok, és méginkább a rakétatelepítés miatt nyugtalan nyugat-európai közvélemény előtt, fel kellett adja tarthatatlanná vált tárgyalási magatartását”, - mutat rá. „hangzatosabb ugyan az eurorakéták teljes kiküszöböléséről beszélni, ezt szorgalmazni, de az igazság, hogy ennek az álláspontnak nem volt már hitele”, - teszi hozzá a le soir, elsősorban propaganda-síkon látva jelentősnek az új fejleményt.

mp/dj ki
15:53 300383 1005

..-

sk0038 4 230 mtik1042

etna

róma, 1983. március 30. /mti/ - szerdán újabb jelentős lávatömeg tört felszínre a hétfő óta ismét működő szicíliai etna vulkánból. mario cristofori, a cataniai egyetem tanára szerint ez azonban továbbra sem ad okot aggodalomra. a helyszínen tartózkodó haroun tazieff, a világhírű vulkanológus úgy nyilatkozott, hogy a kitörés a magma legfelső rétegének tevékenységével magyarázható, erre vall a lávatömeg viszonylag alacsony hőmérséklete.

a jelenleg is négy ágba folyó, óránként mintegy 200 méteres sebességgel haladó lávafolyam továbbra sem fenyeget lakott települést, a láva a korábbi rétegekre rakódott le.

hétfő óta a kiömlött láva elpusztított egy rendőrségi épületet, egy őrházat és megrongálta a drótkötélpálya néhány oszlopát.

Fi

a legközelebbi lakott hely mintegy 9 kilométer távolságban található és hivatalos közlés szerint hatszáz ember áll készen az esetleges mentésre, ezeknek a feladata azonban főképpen abból áll, hogy a kíváncsiskodókat és a turistákat távoltartsák az etna veszélyeztetett övezetétől.

kir/dj ki
15.57 300383 1069

--

sk0039 4 230 mtik1043

szovjet baráti társaságok - jubileum

moszkva, 1983. március 30. /mti/ - a szovjet baráti társaságok szövetsége idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. a szövetségnek ma több, mint 50 millió tagja van a szovjetunióban és mintegy 140 országgal tart fenn kapcsolatokat - közölte zinaida kruglova, a szövetség elnöke szerdai moszkvai sajtókonferenciáján.

a szövetség legfőbb feladatának azt tekinti, hogy hozzájáruljon a népek közötti bizalom elmélyítéséhez, s az együttműködéshez és kölcsönös megértéshez szükséges jó légkör megteremtéséhez. a szovjet baráti társaságok külföldi partnerszervezetei egyetértenek ebben a törekvésben, s ezt mi sem bizonyítja jobban, hogy ezek a közvetlen kapcsolatok még olyankor is jól fejlődnek, amikor a nemzetközi légkör rendkívül feszült.

kruglova példaként említette, hogy a legutóbbi öt esztendő alatt további 16 országban alakultak olyan szervezetek, amelyek a szovjet baráti társaságokkal együttműködve igyekeznek saját országukban minél teljesebb képet nyújtani a szovjetunióról. jellemző például, hogy a legutóbbi időben kibővültek a kapcsolatok az egyesült államok és anglia társadalmi szervezetei, valamint a szovjet baráti társaságok között, hiszen tekintet nélkül az egyes országok között fennálló nézetkülönbségekre, az emberek mindenütt békét akarnak.

a kapcsolatok formáiról szólva zinaida kruglova elmondotta: ezek az egyes küldöttségek cseréjétől a nagyarányú kölcsönös turizmus szervezéséig, a kulturális napok kölcsönös megtartásától a testvérvárosok hálózatának kialakításáig, a tematikus találkozóktól a szűkebb körű szakértői kerekasztal-vitákig terjednek.

Fi

a szovjet baráti társaságok szövetségének tevékenysége az államközi kapcsolatok javulásához is hozzájárulhat egy-egy adott esetben, például azzal, hogy interparlamentáris találkozókat és szakértői vitákat szervez, amelyek elősegíthetik a hivatalos kapcsolatok kedvező alakulását - mondotta kruglova.

hj/so ki

16.05 300383 1968

--

sk0040 4 230 mtik1044

magyar egyesület

párizs, 1983. március 30. /mti/ - alakulásának 10. évfordulóját ünnepelte a magyar nyelv és kultúra franciaországi baráti köre: a jubileumi összejövetelen - amelyen részt vett gosztonyi jános, a magyarok világszövetségének főtitkára is - lőrincze lajos, az anyanyelvi konferencia védnökségének elnöke tartott előadást „nyelvi emlékek, nyelvemlékek”, címmel. gosztonyi jános és lőrincze lajos párizsban, bordeaux-ban és lille környékén több magyar egyesületet látogatott meg.

magyarok világszövetsége/so

16.17 300383 0543

--

sk0041 4 300 mtik1045

nemzetközi leszerelési tanácskozás - 2.

tokió, 1983. március 30. /mti/ - ötpontos javaslatot terjesztett elő szerdán a nukleáris leszerelés kérdéseivel foglalkozó, tokiói nemzetközi szimpóziumon alfonso garcia robles, az 1982-es nobel-békedíj kitüntetettje, a genfi leszerelési bizottság mexikói fűdelegátusa.

indítványozta, hogy az ensz leszerelési bizottsága dolgozzon ki szerződéstervezetet a nukleáris fegyverek minden fajtájának betiltására, s a dokumentumot mielőbb terjessze a világszervezet közgyűlése elé. indítványozta továbbá, hogy az ensz-közgyűlés

Nur

szólítsa fel az egyesült államokat és a szovjetuniót a nukleáris fegyverkezés azonnali befagyasztására, az egyesült államokat, franciaországot és nagy-britanniát felhívta arra: szintén kötelezzék magukat, hogy nem alkalmaznak elsőként nukleáris fegyvert. javasolta, hogy a leszerelési bizottság által létrehozandó munkacsoport kezdeményezze a fegyverkezési verseny megfékezését és a nukleáris leszerelést célzó tárgyalásokat. végezetül a nato, valamint a varsói szerződés közötti tárgyalásokat sürgetett egy európai nukleáris fegyvermentes övezet létrehozása céljából.

alfonso garcia robles hangoztatta, hogy az általa előterjesztett javastatok „az emberiség általános véleményét tükrözik,„ s azok már több nemzetközi tanácskozáson helyeslésre találtak.

az aszahi simbun című lap rendezésében folyó találkozó résztvevői egyetértettek abban, hogy tovább kell erősíteni az ensz szerepét a nukleáris leszerelés, s általánosságban a leszerelés előmozdításában.

pl/dj ki
16.22 300383 1574

..

sk0042 4 300 mtik1046

mx - új tervek

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 30. /mti/ - ismét kétszáz mx-rakéta felállítását tervezi az amerikai kormány - állítja a washington post szerdai jelentése.

a lap hivatalosan meg nem erősített értesülése szerint reagan elnök 11 tagú szakértői bizottsága, amely „független,„ katonai szakértőkből áll, és brent scowcroft volt nemzetbiztonsági tanácsadó vezetésével ajánlásokat dolgoz ki reagan számára az új amerikai interkontinentális ballisztikus rakéták telepítési módjára, a kormány által eredetileg tervezett 100 helyett 200 rakéta telepítését irányozza majd elő javaslatában.

a rakéták számának megkétszerezése kifejezetten a kormánynak azzal az elképzelésével függ össze, hogy az mx-et is „ösztönzőként,„ használja fel a szovjet fegyverzetkorlátozási tárgyalási pozíciók feladásának kikényszerítésére. a bizottság javasolná, hogy szakaszosan hajtsák végre az mx-tervet: az első száz rakéta elhelyezése után további kétszer ötven rakéta felállítását

Nw

helyeznék kilátásba, ha nincs „haladás,„ azaz szovjet engedmény a genfi hadászati fegyverzetkorlátozási tárgyalásokon.

az mx-bizottság, amelynek munkájában külső szakértőként harold brown volt hadügyminiszter és kissinger volt külügyminiszter is résztvesz, a jövő héten terjeszti elő jelentését a fehér háznak. a the washington post értesüléseiből ítélve ez a jelentés a kormányzat új fegyverkezési propaganda kampányának szerves része lesz a kozmikus szuperfegyver tervével együtt.

reagan elnök egy keddi interjújában igen határozottnak igyekezett mutatkozni abban, hogy a kormányzat „nem enged,„ a katonai költségvetés tízszázalékos növelésének tervéből. reagan és weinberger erre vonatkozó sorozatos kijelentései és beszédei, a szovjet fenyegetés témájának „melegen tartása,„ és az új fegyverkezési elképzelések állandó szellőztetése washingtoni politikai megfigyelők szerint nem is elsősorban a szovjetunió genfi tárgyalási pozíciójának befolyásolását, mint inkább az amerikai közvélemény, és azon keresztül a kongresszus befolyásolását szolgálja a kormány katonai kiadásainak jóváhagyása céljából.

br/dj ki
16.27 300383 2162

..

sk0043 4 230 mtik1047

etiópia - helyreállítás

addisz abeba, 1983. március 30. /taszsz/ - az etiópiai kormány sikerrel oldja meg a népgazdaság helyreállításával összefüggő feladatokat eritreában. mint ismeretes, e tartomány lakossága sokat szenvedett a szakadárok kegyetlenkedéseitől és a tartós aszálytól.

a helyreállítási munkálatok nyomán ismét dolgoznak a szakadárok által megrongált ipari és mezőgazdasági üzemek, újból járhatók az utak, működnek az iskolák és a kórházak. hivatalos adatok szerint eddig a tartomány husz legnagyobb ipari üzeme közül tizenötben már ismét folyik a munka, nőtt a termelékenység, megélnékült a városi kereskedelem, javult a lakosság élelmiszerellátása.

Nw

jelenleg az egyik legnehezebb probléma az eritreába eddig visszatért csaknem 50 ezer menekült elhelyezése; annak idején a szakadók tevékenysége miatt kényszerültek hazájuk elhagyására. a visszatértek számára most munkahelyeket létesítenek, lakásokat építenek.

ps lb fn

16.36 300383 0970

--

sk0044 4 230 mtik1049

varsó - munkástanácskozás /1. rész/

varsó, 1983. március 30. /pap/ - szerdán reggel varsóban megnyílt a lengyelországi munkásaktivák országos tanácskozása, amelyet a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának politikai bizottsága és a kormány elnöksége hívott össze. a tanácskozáson a lengyelországi munkáskollektívák 2300 képviselője vesz részt, ezek mintegy fele pártonkívüli. a munkáskollektívák képviselői az ország gazdasági fejlesztésének időszerű kérdéseit vitatják meg.

az ülést wojciech jaruzelski, a lengyel egyesült munkáspárt ^{kb} első titkára, a minisztertanács elnöke nyitotta meg.

nagy jelentőséget tulajdonítunk annak - mondotta jaruzelski -, hogy a résztvevők között szakszervezeti aktivákon kívül ott vannak a munkásönkormányzatok választott képviselői, ujtók, szakmunkások, brigádvezetők és vállalatvezetők is. számítunk a munkásosztály kezdőeméyző készségére, kollektív bölcsességére és hazafias felelősségére, amelyet már eddig is bizonyított - hangoztatta wojciech jaruzelski. - a vállalati tanácskozásokon sok javaslat, óhaj, számos kétség és kétely merült fel, amelyet a tanácskozáson meg kell oldanunk - hangsúlyozta a lemp kb első titkára.

a tanácskozás vitaalapjául szolgáló beszámolót kazimierz barcikowski, a lemp kb titkára, a pb tagja terjesztette elő. barcikowski hangsúlyozta, hogy az 1983-as évben kitartó küzdelmet kell folytatni a gazdasági válság leküzdéséért, harcot kell vívni a termelés növekedését jelző tendenciák megőrzéséért és erősítéséért, s tevékenykedni kell a gazdaság egyensúlyának helyreállításáért.

a reform sikere most a kollektívák és ezek vezetése kezében van. a reformnak elidegeníthetetlen része - mondotta barcikowski - a munkáskollektívák önkormányzatának megvalósítása. nem fogunk azonban

egyetérteni olyanfajta tevékenységgel, amely a munkásönkormányzat keretében ellentmond a társadalmi berendezkedési elveknek és a jogrendnek.

kazimierz barcikowski az ország gazdasági helyzetével kapcsolatban elmondotta: vannak olyanok, akik azt hangoztatják, hogy a lengyel gazdaságot lehetetlen kijuttatni a válságból. kijelentette: lengyelországban a termelés szintje jelenleg alacsonyabb, mint 1979-ben volt. a kérdés tehát az - mutatott rá -, hogy az ország eljusson egy már korábban elért szintre. ez pedig nem haladja meg erőnket és képességeinket. /folyt./

tu ki

16.48 300383 2360

--

sk0045 4 230 mtik1050

baptista békeszeminárium moszkvában

moszkva, 1983. március 30. /mti/ - a béke kérdéseiről tartottak nemzetközi szemináriumot március 28-30. között moszkvában kilenc európai ország és az egyesült államok baptista egyházainak képviselői. a tanácskozáson részt vettek a több mint 30 millió tagot tömörítő baptista világszövetség és az európai baptista szövetség vezetői is.

bulgária, csehszlovákia, dánia, lengyelország, magyarország, nagy-britannia, az ndk, svédország, a szovjetunió és az usa baptistáinak képviselői a találkozáson elfogadott nyilatkozatukban, amelyet országaik kormányaihoz is eljuttatnak, aggodalmukat fejezik ki az emberiség létét fenyegető nukleáris fegyverkezési hajsza miatt.

a tanácskozás résztvevői felemelték szavukat a növekvő háborus veszély, a korlátozott nukleáris háború lehetőségét hirdető elméletek ellen. leszögezték, hogy véleményük szerint világszerte szükséges a nukleáris fegyverzetek azonnali befagyasztása. felszólították a világ államainak vezetőit, hogy a béke megőrzése érdekében folytassanak alkotó szellemű megbeszéléseket a fegyverzetek valamennyi fajtájának csökkentéséről.

fl/so ki

16.49 300383 1160

--

sk0046 4 230 mtik1051

szovjet távirat kohlnak

moszkva, 1983. március 30. /mti/ - a szovjetunió minisztertanácsa táviratban üdvözölte helmuth kohlt a német szövetségi köztársaság kancellárjává történt megválasztása alkalmából.

a távirat megállapítja: a szovjetunió reméli, hogy a szovjet-nszk kapcsolatok a jövőben is a moszkvai szerződés és egyéb megállapodások alapján a két nép békés jövője, a fegyverkezési hajszája, mindenekelelt a nukleáris fegyverkezési hajszája megfékezése, valamint az egyetemes béke megszilárdításának érdekében fognak fejlődni.

kr/th

17.02 300383 0563

--

sk0047 4 230 mtik1052

genfi amerikai javaslat - kohl

bonn, 1983. március 30. /mti/ - a nyugatnémet kormány üdvözli ronald reagan amerikai elnöknek azt a javaslatát, amelyet az amerikai küldöttség március 29-én terjesztett elő genfben az európai közép-hatótávolságu fegyverek korlátozásáról folyó szovjet-amerikai tárgyalásokon - jelentette ki szerdán bonnban helmuth kohl, az nszk kancellárja.

kohl nyilatkozata szerint az amerikai javaslat azt bizonyítja, hogy „a nyugati szövetségi rendszer állandóan és intenzíven az összes lehetőség kiaknázására törekszik genfben konkrét és kiegyensúlyozott eredmény elérése érdekében,„.

a kancellár közölte, hogy az amerikai lépést a „legteljesebb mértékben,„ egyeztettek a nyugatnémet kormánnyal, amely így „jelentős,„ szerepet játszott ennek a tárgyalási javaslatnak a kidolgozásában.

a nato változatlanul a nulla-megoldást tartja a „legkivánatosabb,„ célnak a közép-hatótávolságu fegyverekkel kapcsolatban - mondta kohl. - a konkrét eredmény mihamarabbi elérése érdekében azonban készek vagyunk „közbülső megoldást,„ is elfogadni, amelynek fő célja a robbanófejek egyenlő korlátozása -

Nm

tette hozzá a nyugatnémet kormányfő. felszólította a szovjetuniót, hogy kedvezően válaszoljon a „rugalmas,„ amerikai ajánlatra.

a kancellár szerint az amerikai javaslat /amely egy elérendő megállapodásból kizárja nagy-britannia és franciaország ilyen fegyvereit/ lehetőséget kínál arra, hogy megállapodás szülessék az „egyensúly és paritás,„ alapján.

a nyugatnémet kormány meg van győződve róla, hogy kölcsönös jóakarattal mellett még ebben az évben eredmény születhet genfben. a nato a tárgyalási eredmények fényében dönt róla, hogy mennyi új amerikai rakétát telepít - fejeződik be helmuth kohl nyilatkozata, amely - megfigyelők szerint - belső propaganda-célokat is szolgál.

fkj/so ki
17.23 300383 1847

--

sk0048 4 230 mtik1053

rövid hírek

Lengyel—nicaraguai

havanna, 1983. március 30. /pap/ - a hét eleje óta hivatalos látogatáson nicaraguában tartózkodó józef wiejcz lengyel külügyminiszter-helyettes a két ország kapcsolatainak fejlesztéséről, valamint nemzetközi kérdésekről tárgyalta bayardo arce castanovával, a sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetősége politikai bizottságának koordinátorával. a felek kétoldalu kereskedelmi megállapodást írtak alá.

zimbabwe - pfsz

harare, 1983. március 30. /upi/ - zimbabwe diplomáciai státust adott a palesztinai felszabadítási szervezetnek. az erre vonatkozó megállapodást kedden írta alá hararében witness mangwende zimbabwei külügyminiszter és hani sau, a pfsz mozambiki állandó képviselője.

florakis—marchais

athén, 1983. március 30. /taszsz/ - harilaosz florakis, a görög kommunista párt kb főtitkára szerdán athénban fogadta georges marchais-t, a francia kp főtitkárát, aki rövid pihenésre érkezett görögországba. a találkozón véleményt cseréltek a két testvérpárt tevékenységéről, kapcsolataik fejlesztéséről, és megvitatták a legfontosabb nemzetközi kérdéseket.

Nm

közlekedés

berlin, 1983. március 30. /mti/ - jelentősen megnőtt a közlekedési balesetek száma az ndk-ban, és nyolc százalékkal több, mint az előző év ugyanezen időszakában. a legújabb statisztikai adatok szerint naponta legalább négy halálos áldozata van a közlekedési szerencsétlenségeknek, amelyeknek - a hatóságok megállapítása szerint - a fő oka a figyelmetlenség, mindenekelött az elsöbbség meg nem adása.

kétfejü kígyó

moszkva, 1983. március 30. /taszsz/ - mindene normális, „csak, két feje van annak a kígyónak, amelyet az ukrán tudományos akadémia zoológiai intézetének muzeuma kapott nemrég kirgiziból, a tudósok szerint a hüllő az embrionális fejlődési szakaszban fellépő rendellenesség következtében született két fejjel. egyébként minden érzékszerve jól működik: épp úgy lát, hall és reagál a szagokra, mint egyfejü társai. étvágya azonban nagyobb a kelleténél, ha ugyanis táplálékot lát, akkor egyszerre tátja ki mindkét száját: azt, amelyik a „főfejen, van, és azt is, amelyik a törzsén kinőtt fején található.

ág fm

17.30 300383 2216

-.-

sk0049 4 230 mtik1054

warnke - eurorakéták

brüsszel, 1983. március 30. /mti/ - „az eurorakéták kérdése teljes egészében politikai ügy, - jelentette ki paul warnke amerikai ismert fegyverzet-szakértő, az amerikai fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal volt igazgatója a la libre belge című lap szerdai számában megjelent nyilatkozatában.

warnke vitatja az amerikai kormányzat és a nato elképzelését, amely szerint a szárazföldi telepítésü új középtávolságu eszközök „feltétlenül szükségesek, nyugat-európa biztonságához. szerinte ezek az új eszközök - mivel szárazföldi telepítésük - sebezhetőek, ugyanakkor aránytalanul nagy fenyegetést jelentenek a szovjetunióknak. „mindkét jellemző azt sugallná, hogy ne alkalmazzuk őket, - mondta warnke, aki szerint az is kétségbe vonható, hogy a nato ezen a módon akadályozhatja meg azt, hogy nyugat-európa és az egyesült államok között ne legyen adott esetben

Nw

ellentét a nukleáris hadviselés kérdésében. „mindenképpen amerikai fegyverekről van szó, amelyek bevetéséről washingtonban döntenek, a döntés minden kockázatával és következményével. változatlanul fennáll majd az a probléma, hogy az amerikai elnök adott esetben hajlandó-e kockáztatni bostont hamburgért, - mutatott rá.

warnke szerint helytelen volt szétválasztani a hadászati és középtávolságu eszközökről a tárgyalásokat, a megoldás nem is kereshető más úton, mint a két genfi tárgyalás egyesítésével. „az eurorakéta-kérdés nem oldható meg másként, csakis a globális hadászati egyensúly figyelembe vételével, - mondta.

az atomfegyverek befagyasztását warnke „kívánatos és jó célkitűzésnek, - mondta. első lépés ehhez az lehetne, ha az egyesült államok lemondana az mx-ek rendszerbe állításáról, a szovjetunió pedig a kifejlesztés alatt álló két új rakéta-típusáról. warnke szerint reagan elnök „téved, „ amikor a befagyasztás elutasítására azzal érvel, hogy a szovjet fél jelenleg „előnyben van, „.

mp/th ki

17.34 300383 1959

-.-

sk0050 4 230 mtik1055

varsó - munkástanácskozás /2. rész/

kazimierz barcikowski a továbbiakban a lengyel gazdaság fő problémáival foglalkozott. alapvető gondként említette a tőkés-országokkal szembeni eladósodást, s az amerikai kormány, valamint a vezető nyugat-európai államok kormányai által lengyelországgal szemben hozott gazdasági szankciókat. „nyíltan büntetnek ezzel minket azért, mert az ország nem sodródott bele a polgárháboruba, s nem felelt meg az imperialista körök azon várakozásának, hogy lengyelország európa közepén, s a szocialista táboron belül tüzfészekké váljon - mutatott rá barcikowski. - nem csupán lengyelország számára marad intő példa az a tény, hogy a tőkés-országok a velük fenntartott gazdasági kapcsolatokat a számukra alkalmas pillanatban politikai zsarolásra használhatják fel, „.

ugyancsak a lengyel gazdaság helyzetét elemezte felszólalásában zbigniew szalajda, a minisztertanács elnökhelyettese. megállapította, hogy a munkáskollektívák nagy része bölcs és felelősségteljes álláspontjának köszönhetően az országban megkezdődött a gazdasági stabilizáció. az elmúlt esztendő második felében - részben a szovjetunióból származó nyersanyag-és

Nw

alapanyagszállítások eredményeként - folyamatosan növekedett az ipari termelés, a visszaesés lefékezését, s az ipari termelés ennek következtében beállt mennyiségi növekedését azonban nem követte a gazdasági módszerek hatékonyságának növekedése. a belső piac nem megfelelő árueellátása miatt felhalmozódott pénzmennyiség szükségessé teszi az árak emelését. ennek következményeként jelentkeznek viszont a fizetések és a szociális juttatások növelését célzó követelések. ilyen körülmények között dolgozta ki a kormány a népgazdaság stabilizálását célzó tervét 1983-85-re.

az inflációellenes program alapvető feladatairól szólva szalajda kifejtette, hogy azok mindenekelőtt az ipar teljesítményének javításán alapulnak. hangsúlyozta, hogy a gazdasági reform bevezetésének feladatát, annak gyakorlati alkalmazását most már az üzemek központi vezetésére ruházzák át. a nyolcvanas években - mondotta szalajda - nem számolhatunk bőséges ellátással, s nem lesz problémamentes a valutajövedelem, a munkaerőellátás, s a termelés egyéb tényezőinek hozzáférhetősége sem. ugyanakkor nagy ipari potenciállal, elsősorban szakemberállománnyal és jól képzett munkáskollektívákkal rendelkezünk. következőképpen - állapította meg zbigniw szalajda - kezünkben vannak azok az eszközök, amelyeknek helyes felhasználása a munkáskollektíváktól függ.

tu ki

18.09 300383 2516

-.-

sk0051 4 230 mtik1056

kína — kanada

peking, 1983. március 30. /mti/ - csao ce-jang kínai miniszterelnök szerdán pekingben fogadta kanada hadügyminiszterét, gilles lamontagne-t, aki előző nap érkezett kínába. szerda délutáni tájékoztatóján lamontagne jelezte, hogy megpróbálta felkelteni a kínai fél érdeklődését kanadai szállító gépek és távközlési berendezések iránt, s hogy „kanadai cégek megkeresték ajánlataikkal, a kínai illetékeseket.

a kínai reagálás nem ismeretes.

a kanadai hadügyminiszter, mint közölte, látogatása során kínai szárazföldi, légi és haditengerészeti támaszpontokat is felkeres majd, hogy „felmérje kína igényeit,„. kanada korábban már eladott „igen kis mennyiségű védelmi felszerelést,„ kínának.

Nw

a lamontagne tiszteletére adott vacsorán elhangzott pohárköszöntőkben méltatták kína és kanada „szélesedő, sokoldalú, kapcsolatait, beleértve a katonai kontaktust is. csang aj-ping, kína honvédelmi minisztere, lamontagne vendéglátója „minden ország népének,„ a „hegemonizmus és expanzionizmus,„ elleni összefogásáról és küzdeleméről is szót ejtett, csao ce-jang pedig a szerdai találkozón azt hangsúlyozta, hogy kína és kanada „sok nemzetközi kérdésben egyező nézetet vall,„.

nc/th ki

18.12 300383 1230

-.-

sk0052 4 230 mtik1057

indira gandhi asszámiban

uj-delhi, 1983. március 30. /upi/afp/ - indira gandhi indiai kormányfő szerdán újra ellátogatott asszámiba, india nemzetiségi ellentétek sujtotta észak-keleti államába. utjának fő célja az, hogy ellenőrizze a zavargások megszüntetésére és azok következményeinek enyhítésére tett intézkedések végrehajtását.

a miniszterelnök-asszony nem először jár asszámiban azóta, hogy véres zavargások törtek ki az asszámiai és a főleg kelet-bengáli és nepáli származású bevándorlók között. hivatalos adatok szerint ezekben az összecsapásokban több mint 4100 ember halt meg - többségükben bevándorlók.

háromnapos asszámiai utjának elején a kormányfő ellátogatott egy menekülttáborba, ahol a bevándorlók találtak menedéket. számuk egész asszámiban körülbelül 300 ezer. az elmúlt hetekben 305 menekülttábort létesítettek részükre.

indira gandhi asszámiban fölszólat pártja, az indiai nemzeti kongresszus egyik gyűlésén, és találkozik a helyi közigazgatás vezetőivel, köztük hiteszvar saikia főminiszterrel is.

gandhi asszony asszámiba érkezésekor újabb terrorcselekményt követtek el a szövetségi államban: gauhati közelében nyolc ember meghalt, sok pedig megsebesült egy pokolgépes merénylet következtében.

kf fm fg

18.20 300383 1262

Nw

-.-

sk0053 4 230 mtik1058

bolgár nemzetgyűlés - ülészak

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1983. március 30. /mti/ - a népszavazásról szóló törvény elfogadásával, a polgári eljárásjogi törvény és a kresz módosításával szerdán befejeződött a bolgár nemzetgyűlés kétnapos tavaszi ülészaka. a bolgár parlament nyilatkozatot fogadott el a szovjetunió legfelsőbb tanácsának és az szkp központi bizottságának a világ parlamentjeihez, kormányaihoz, politikai pártjaihoz és népeihez intézett december 22-i felhívása kapcsán.

a nyilatkozat teljes mértékben támogatja a szovjetunió legfelsőbb tanácsa és az szkp kb felhívását és a varsói szerződés tagállamai ez évi prágai politikai nyilatkozatában foglaltakat. a bolgár parlament rámutat, hogy különösen nagy veszélyt jelentene az európai és az egyetemes békére az új amerikai középhatótávolságú rakéták nyugat-európai telepítésére vonatkozó tervek megvalósítása, valamint a minőségileg új tömegpusztító eszközök és rendszerek létrehozása. ezeknek a kilátásba helyezett terveknek a valóra váltása elkerülhetetlenül a fegyverkezési hajszára újabb fordulóhoz vezetne, növelné a bizalmatlanságot az államok között, fokozná a nemzetközi feszültséget és a pusztító nukleáris háború reális veszélyét. nincs ma fontosabb feladat a nukleáris katasztrófa megelőzésénél.

a bolgár nemzetgyűlés gyakorlati intézkedésekre szólít fel atomfegyvermentes övezetek létrehozása érdekében Európában, köztük a Balkánon.

ék/so ki

18.26 300383 1475

Nim

-.-

sk0054 4 230 mtik1059

reagan - eurorakéták /1.rész/

washington, 1983. március 30. /mti/ - új javaslatot terjesztett elő genfben, a középhatótávolságú rakéták korlátozásáról folyó tárgyalásokon az egyesült államok - jelentette be reagan elnök szerdán a fehér házban. a módosított álláspontot paul nitze amerikai főkdelegátus ismertette genfben.

az elnök, aki több mint egy évig ragaszkodott az úgynevezett „nullaváltozathoz”, amely az összes szovjet rakéták leszereléséhez kötötte az 572 amerikai rakéta Európába telepítéséről való lemondást, most „közbülső megegyezést”, javasol a szovjetunióknak. a módosított amerikai álláspont értelmében az egyesült államok lényegesen csökkenti a maga telepítési tervét, amennyiben a szovjetunió ténylegesen leszereli rakétáinak egy részét. reagan számokat nem említett.

az amerikai elnök változatlanul abból indul ki, hogy a nato decemberben megkezdje az amerikai pershing-2 rakéták és cruise robotrepülőgépek Európába telepítését, ha addig nem születik megállapodás genfben. reagan azzal vádolta a másik tárgyalófelet, hogy „nem tudott komoly alternatívával előállni”, az amerikai állásponttal szemben.

bár szovjet részről javasolták a szovjet rakétáknak a jelenleg Európában lévő középhatótávolságú rakéták szintjére való csökkentését, reagan ezt továbbra sem hajlandó „komoly javaslatnak”, elismerni. „a szövetségesek megosztását célzó propagandának”, minősítette a szovjet tárgyalási pozíciót, a maga módján ezzel is megerősítve, hogy a „közbülső megegyezés”, új amerikai terve nyugat-európai nyomásra született meg. /folyt./

br/th ki

18.39 300383 1595

Nim

-.-

sk0055 4 230 mtik1060

reagan - eurorakéták /2.rész/

a bejelentést megelőzően reagan a fehér házban fogadta a nato washingtoni nagyköveteit. a nagykövek a televíziós beszéd alatt is ott ültek a fehér ház keleti termében. reagan beszédében megegyezően arról biztosította a nato-tagállamokat, hogy az egyesült államok „a legszorosabb konzultációban marad velük „a genfi tárgyalások következő szakaszában is. a „közbülső megegyezés,, tervét az elnök „a szövetség kezdeményezésének,, minősítette.

az amerikai sajtó a jelek szerint teljesen tisztában van reagan új pozíciójának gyengeségével. a/washington post szerdai értesülései szerint a nato hivatalos személyiségei „az atlanti-óceán mindkét partján,, arra számítanak, hogy „a szovjetunió valószínűleg elfogadhatatlannak fogja találni az elnök új álláspontját,,. ennek oka, hogy a javaslat nem veszi tekintetbe a brit és a francia rakétákat. hasonlóan rövidéletűnek látja az amerikai lap a javaslat nyugat-európai „sikerét,, is, főképp azért, mert „nyugat-németországban a nagyobb amerikai középhatótávolságú rakéták állomásoztatásának ellenzése mélyreható és erőteljes,,. ez az ellenállás a telepítés idejének közeledtével csak növekedni fog - jósolja a/washington post. *the*

br/th ki

18.44 300383 1243

--

sk0056 4 230 mtik1061

nicaraguai fejlemények

managua, mexikóváros, 1983. március 30. /adn/tanjug/ - managua kedden hivatalosan javasolta, hogy honduras és az egyesült államok kezdjen tárgyalásokat nicaraguával a vitás kérdések rendezésére. a nicaraguai kormány szerdán nyilvánosságra hozott közleménye megállapítja, hogy a nicaragua és a honduras közötti háború elkerülésének egyedüli módja a tárgyalások megkezdése. managua indítványozza, hogy a tárgyalásokat valamely harmadik országban bonyolítsák le - mexikóban, venezuelában, panamában, franciaországban vagy spanyolországban.

szerdán az ország északi és déli területein voltak kemény harcok a volt somozista gárdisták és a sandinista alakulatok között. hivatalos közlemény szerint a nicaraguai területre mélyen behatolt

Nm

ellenforradalmi erőket matagalpa tartományban felszámolták. egy másik managuai közlemény szerdán arról számolt be, hogy délről, costa rica területéről ellenforradalmi egységek törtek be az ország területére. a kormány közleménye megerősítette: a nicaraguai fegyveres erők urai a helyzetnek.

mauricio cuadra, nicaragua mexikói nagykövete szerdán kijelentette, hogy a március 21-én kezdődött harcok első hetében a külföldről betört ellenforradalmárok egyharmadát tették harcképtelenné.

ml fm fg

18.51 300383 1281

--

sk0057 4 230 mtik1062

szovjet kormánynyilatkozat /1.rész/

moszkva, 1983. március 30. /mti/ - a szovjet kormány nyilatkozatban foglalt állást szerdán a közel-keleti helyzet legújabb fejleményeivel kapcsolatban.

a nyilatkozat rámutat: a térségből, ahol a helyzet amugyis rendkívül veszélyes, újabb aggasztó hírek érkeznek. az izraeli katonák és politikusok egymással versengve nyilatkoznak arról, hogy elkerülhetetlen a sziria elleni „megelőző,, háború, s hogy az izraeli hadsereg készen áll e háborúra. izraelben nyíltan folynak a sziria elleni támadás előkészületei.

izrael agresszív terveit ezuttal is saját „biztonságának védelme,, állítólagos szükségességével igyekezik igazolni. ezuttal azonban azokat a szigorúan védelmi jellegű intézkedéseket használják ürügyül, amelyeket sziria a tel-avivből érkező fokozódó fenyegetések miatt hajtott végre.

az izraeli expanzionisták képmutatása határtalan - állapítja meg a szovjet kormány nyilatkozata. - a közelmúltban ugyanezzel az ürüggyel barbár agressziót hajtottak végre libanon ellen, több tízezer békés embert öltek meg, megszállták a szuverén ország nagyobbik részét.

az izrael biztonságát fenyegető állítólagos veszélyben nem hisz senki. ellenkezőleg: éppenséggel izrael vált állandóan fenyegető katonai veszéllyé a közel-keleten, fegyveres leszámolással fenyegeti a szomszédos arab országokat.

Nm

tel-aviv most azért készül éppen szíriára támadni, mert ez az ország a legfőbb akadálya az izraeli vezetés hódító elképzelései megvalósulásának. izraelnek régi célja, hogy megtörje szíriát, s rákényszerítse, hogy feladja szembeszegülését az imperialista és cionista törekvésekkel.

izrael tüzzel-vassal hatol be az arab területekre, s köztudomásu, hogy ezt a fegyvert washington adta tel-aviv kezébe. az egyesült államok és izrael stratégiai egyezménye az arab népek számára rengeteg áldozatot, súlyos szenvedéseket jelent.

az izraeli törekvések feltétlen amerikai támogatása az oka annak a kihívó konoksnak, amellyel izrael igyekszik elnyerni „jutalmát”, folyamatos agressziójáért, s rákényszeríteni az arabokat, hogy békéljenek meg az agresszió következményeivel, megfosztani a palesztinai arab népet törvényes nemzeti joga megvalósításának lehetőségétől. /folyt./

hj/th ki
18.56 300383 2259

-.-

sk0058 4 230 mtik1063

szovjet kormánynyilatkozat /2. rész/

izrael az egyesült államok beleegyezésével rendezkedik be a megszállt libanoni területeken, s arra számít, hogy így, vagy úgy kezében tudja tartani azt. ultimativ feltételeket diktál libanonnak, s még saját talpnyalóját, a libanoni nép árulóját, haddadot is rákényszeríti helytartóként. mi több, készülnek már a közös amerikai-izraeli katonai-politikai uralom egész közel-keletre vonatkozó kialakításának tervéi. másokat is fenyeget az a veszély, hogy az amerikai-izraeli kötőfékre kerülnek.

nem véletlen, hogy a szíriai ellenes katonai hisztéria fokozódását az egyesült államok izraelnek nyújtott politikai, katonai és pénzügyi támogatásának bővülése kíséri. washington éppen a napokban jelentette be, hogy újabb nagy tétel fegyvert szállítanak izraelnek. ezek között további tételként küldenek az f-16 és f-15 típusu legmodernebb vadászbombázókból.

a szovjet kormány nyilatkozata hangsúlyozza: izrael szíriával kapcsolatos bűnös törekvései senkit nem hagyhatnak közömbösen. meg kell akadályozni e törekvések megvalósítását. a szíriai nép nincs egyedül. mellette állnak az arab hazafiak, a szocialista országok, s mindenki, akinek fontos a béke, az igazságosság és a tisztesség.

Nur

itt az ideje, hogy tel-aviv beszüntesse a tüzzel való játékot. a szovjetunió ismét hangsúlyozza, hogy sem fegyverrel, sem háborúval nem lehet elérni a közel-kelet népei jogainak és érdekeinek megvalósulását. a rendezés kizárólag az összes érdekelt felek politikai erőfeszítései, az igazságos és átfogó megoldás megkeresése útján érhető el - hangsúlyozza a szovjet kormány nyilatkozata.

hj/th ki

19.01 300383 1647

-.-

sk0059 4 230 mtik1064

arab csucs előkészítése

rabat, 1983. március 30. /afp/reuter/ - hat arab ország és a palesztinai felszabadítási szervezet vezetői csucsértekezlet megtartására készülnek. mint egy magas rangú rabati kormánytisztviselő szerdán elmondta, ii. hasszán marokkói király a jövő héten megbízottakat küld az arab liga ugynevezett hetes bizottságához tartozó országok, illetve a pfsz vezetőihez, hogy megállapodjon velük a találkozó időpontjában.

a tanácskozás helyszínéről nem szól a jelentés, de ii. hasszán királynak az előkészületekben játszott szerepe arra utal, hogy az ismét fez, az arab liga legutóbbi csucsértekezletének színhelye lesz.

hirügynökségek szerint a hét arab vezető várhatóan a közel-keleti helyzet legújabb fejleményeit tekinti át és megvitatja: milyen intézkedéseket tegyenek azután, hogy a bizottsághoz tartozó államok képviselői befejezték látogatássorozatukat a biztonsági tanács öt állandó tagjának - az egyesült államoknak, franciaországnak, a szovjetunióknak, kínának és nagy-britanniának - a fővárosában.

a hetes bizottságot a tavaly novemberi fezi csucsértekezlet hívta életre és bizta meg azzal, hogy az említett fővárosokban kifejtse a tanácskozás határozatait, és megszerezze a fölkeresett országok támogatását. ugyancsak fezből határozták el, hogy a bizottság látogatássorozatának befejeztével arab csucsértekezlet előtt számol be az eredményekről.

Nur

a bizottság algéria, jordánia, marokkó, szaud-arábia, sziria, tunézia és a pfsz vezetőiből áll.

az afp francia hírügynökség szerint a hat ország és a pfsz diplomáciájának vezetői vasárnap 11. hásszán elnökletével értekezletet tartanak fezbén.

kf fm fg

19.22 300383 1674

..-

sk0060 4 230 mtik1066

marx-émlékezés - ponomarjov /1. rész/

moszkva, 1983. március 30. /mti/ - szerdán moszkvában a nagy színházban emlékülést tartottak karl marx születésének 165. és halálának 100. évfordulója emlékére. az ünnepségen jelen volt jurij andropov, az szkp kb főtitkára és a párt és a szovjet állam több más vezetője is. ott voltak a szovjet tudományos élet kiemelkedő személyiségei, a szovjet főváros lakosságának képviselői, a szocialista országok moszkvában akkreditált nagykövetei is.

az emlékülésen borisz ponomarjov, az szkp kb pb póttagja, a központi bizottság titkára mondott beszédet.

ponomarjov rámutatott, hogy az emberiség évszázadokon át szenvedett a kizsákmányolástól, a nemzeti és faji elnyomástól, a pusztító háboruktól. marx tárta fel először e bajok társadalmi okait, s mutatta meg, miként lehet megszabadulni tőlük. létrehozta annak a tudományát, hogy miként kell harcolni a kapitalizmus ellen, hogyan kell győzelmet aratni felette, s megteremtteni az új, szocialista társadalmi rendet.

a régi világot megrengető társadalmi forradalmak eredményeként a kapitalizmus uralma egyre kisebb területre szűkül - hangsúlyozta ponomarjov. - a világ jelentős részén azonban még mindig tőkés társadalmi rend van, amelynek nyomasztó súlyát az emberiség nem kis része érzi. ám a kapitalizmus annak a hatásnak következtében, amelyet az egyre erősödő megvalósult szocializmus gyakorol rá, örökre elveszítette azt a lehetőségét, hogy egyedül rendelkezék a népek sorsával.

korunkban nem szűnt meg, sőt egyre erősödik a munkásosztály kizsákmányolása a tőkés országokban. nem szűntek meg, sőt elmélyültek az imperialista ellentmondások. gyakoriakká váltak a

gazdasági válságok, amelyek közül a hetvenes évek óta a kapitalista világ már a harmadikat éli át. a tőkés országokban már harminc millió munkanélküli van, s nemhogy kisebbé vált volna, hanem még szélesebb lett a gazdagokat és szegényeket elválasztó szakadék.

nem csökkentek, hanem nőnek azok az ellentmondások is, amelyek a kapitalista országokban a tudományos-technikai haladás eredményeinek felhasználásából adódnak. auralmának meghosszabbítása érdekében a modern kapitalizmus elsősorban az emberiség megsemmisítésére képes fegyverek létrehozására használja fel a tudományos-műszaki forradalom eredményeit. sok nyugati vezető is kénytelen elismerni, hogy a kapitalizmus beteg, csupán a diagnózisról, a gyógyítás módjairól folynak viták. a diagnózist azonban már marx megállapította. az a társadalmi rendszer, amely mindent a pénz kultuszának, a profit utáni hajszának rendel alá, gyógyíthatatlan. /folyt./

fl-kr/th

19.49 300383 2607

..-

sk0061 4 230 mtik1067

marx-émlékezés - ponomarjov /2. rész/

beszéde további részében borisz ponomarjov hangsúlyozta: a szovjet népnek a szocializmus érdekében vívott harcban aratott győzelme legfőképpen annak köszönhető, hogy a kommunista párt alkotó módon továbbfejlesztette azt a forradalmi tudományt, amelyet marx és harcostársa, engels, valamint a nyomdokaikba lépő lenin dolgozott ki. a szovjetunióban alapvetően új, szocialista típusú állam jött létre. az első szocialista ország rövid idő alatt napjainkra a világ egyik legjelentősebb ipari hatalmává vált.

a szocializmus nemzetközi pozíciójának és tekintélyének szilárdsága elválaszthatatlan a szocialista internacionalizmustól, amely az új típusú nemzetközi kapcsolatok alapja - mutatott rá borisz ponomarjov. - a szocialista internacionalizmus magában foglalja a teljes egyenjogúságot, a függetlenséget, a területi egységet, az egymás ügyébe való be nem avatkozás elveinek kölcsönös tiszteletben tartását, a kölcsönös segítségnyújtást és elvtársi együttműködést.

ponomarjov szólt arról is, hogy a szovjet békefilozófia azokon a magasztos eszméken és értékeken alapszik, amelyeket a mult nagy humanistái határoztak meg, s amelyet a marxizmus eszmekörének

Nw

szerves részévé tett, a szovjet békepolitika a semmi által sem igazolható nukleáris háboru következményeinek tudományos elemzéséből indul ki.

a szónok ezzel kapcsolatban utalt az egyesült államoknak arra a törekvésére, hogy katonai fölényt vivjon ki a szovjetunióval szemben, s hangsúlyozta: a szovjetunió ezt soha nem engedi meg, soha nem lesz védtelen semmilyen fenyegetéssel szemben sem. „mi mindig ellene voltunk és ellene leszünk annak, hogy a nukleáris bombák és rakéták felhalmozásában a békéhez vezető utat lássuk. csak a nukleáris fegyverek alkalmazásáról, az első nukleáris csapás-ra vonatkozó doktrináról való lemondás és a fegyverkezési hajszá beszüntetése szolgálhatja a béke ügyét - mondotta. - olyan korban élünk, amikor a világháboru veszélyének növekedésével párhuzamosan egyre hatalmasabbá válnak azok az erők is, amelyek képesek megakadályozni ezt a háborut. az szkp továbbra is le fogja leplezni az imperializmus terveit és taktikáját, s szóval és tettel fogja bizonyítani, hogy a szovjetunió a nukleáris háboru elfogadhatatlanságának elvéből indul ki. a szovjetunió kommunista pártjának változatlanul az az álláspontja, hogy a békés egymás mellett élésen kívül nincs más értelmes alapja a különböző társadalmi berendezkedésű államok közötti kapcsolatoknak - hangsúlyozta befejezésül borisz ponomarjov.

fl-kr/th ki

19.54 300383 2551

--

sk0062 4 230 mtik1068

Luns, heath

genf, houston, 1983. március 30. /mti-upi/reuter/ - joseph luns, a nato főtitkára szerdán genfben újságíróknak adott nyilatkozatában bírálta a nyugat-európai békemozgalmakat, mondván: „képtelenek felmérni a szovjet fenyegetés terjedelmét.„ luns szerint a békemozgalmak nyugat-európában a lakosság csekély hányadát képviselik, s hangjuk csak azért erős, mert az „utcán tevékenykednek,„

a főtitkár azt állította, hogy a kelet-nyugati biztonság szavatolásának legmegfelelőbb útja az ugynevezett nullamegoldás.

ez nem lenne egyéb, mint a szovjetunió közép-hatótávolságu rakétáinak egyoldalú leszerelése.

Nw

Luns nyilatkozatában megerősítette: a terveknek megfelelően rendszerbe állítják az amerikai közép-hatótávolságu nukleáris csapásmérő eszközöket, ha a genfi szovjet-amerikai tárgyalások nem vezetnek megállapodáshoz.

edward heath volt brit miniszterelnök, aki az egyesült államokbeli houstonban tartózkodik, kedden kijelentette: az amerikai vezetők rögeszméjévé vált a „kommunista fenyegetés,„ és nem tudnak belenyugodni a szovjetunió létébe.

a konzervatívok volt kormányfője a houstoni egyetemen tartott előadásában hangsúlyozta: tudomásul kell venni, hogy létezik a szovjetunió és a vele szövetséges országok tömbje.

ml fm fg
19.59 300383 1291

--

sk0063 4 230 mtik1069

Lengyelország - ítélet

varsó, 1983. március 30. /pap/ - a toruni vajdasági bíróság megváltoztatta jan przytarski volt toruni vajda ellen hozott elsőfoku ítéletet, és az ügyész fellebbezése után przytarskit egy év hat hónap szabadságvesztésre és 50 ezer zloty pénzbírságra ítélte. a büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztették.

a bírósági tárgyaláson bebizonyosodott, hogy przytarski - aki 1978-79-ben állt a toruni vajdaság élén - visszaélt hivatali hatalmával és megkárosította a közvagyon.

hg fm fg

20.03 300383 0540

Nw

--

sk0064 4 230 mtik1070

közel-keleti hírek

arafat kuvaitban

kuwait, 1983. március 30. /upi/ - kuvaiti tárgyalásait befejezve szerdán damaszkuszba utazott jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vezetője. kuvaitban a palesztin politikus el-dzsábir esz-szahahhal, az ország uralkodójával találkozott.

robbanás galileában

tel-aviv, 1983. március 30. /upi/ - szerdán, a palesztin „föld napján”, az izraelhez tartozó galileában egy robbanás megölt egy hétéves arab kisfiút és megsebesített két másikat. a hatóságok vizsgálatot indítottak, de - mint közölték - még nem tudták megállapítani, mi okozta a robbanást.

arabok - bt

new york, 1983. március 30. /adn/ - az ensz arab tagállamainak csoportja szerdán felszólította a biztonsági tanácsot: tegyen intézkedéseket a megszállt arab területeken folytatott agresszív izraeli politika megfékezésére. az országcsoport jelenlegi vezetője a tanács soros elnökéhez intézett levelében utalt a palesztin és szíriai polgári személyek ellen elkövetett legutóbbi terrorcselekményekre, valamint a ciszjordániai mérgezések ügyére.

szvsz

prága, 1983. március 30. /taszsz/ - a szakszervezeti világszövetség prágai székhelyén kiadott közleményben követelte a megszállt területeken érvényesülő palesztinellenes izraeli terror megszüntetését.

kf fm fg

21.10 300383 1334

Nw

--

sk0065 4 230 mtik1071

eurorakéták - visszhang /1. rész/

brüsszel, 1983. március 30. /mti/ - az atlanti szövetség brüsszeli központja azonnal támogatásáról biztosította reagan elnök szerdai eurorakéta-javaslatát. richard burt amerikai külügyi államtitkár, az eurorakétákkal foglalkozó különleges tanácskozó csoport elnöke a testület szerdai ülése után kijelentette: „a nato tagországai meglelégedéssel fogadták az új javaslatot, amely azt célozza, hogy a genfi tárgyalásokon haladás történjék méltányos, kiegyensúlyozott és ellenőrizhető fegyverzetellenőrzési megállapodás felé.”

a nato-országok úgy ítélik meg, hogy az új amerikai javaslat összhangban áll közösen elfogadott elveikkel - mondotta richard burt.

a különleges tanácskozó csoport részvevői szerint a nato kész az 1979-ben elhatározottnál alacsonyabb szinten végrehajtani a telepítéseket úgy, hogy a robbanófejek tekintetében „egyenlőség alakuljon ki, a szovjetunióval.

/brüsszeli források szerint ez az „egyenlőség”, mintegy 100 új hordozóeszközt jelenthet 572 helyett. a francia és brit atomerővel együtt a nato 260-300 robbanótöltettel rendelkezne a közép-hatótávolságú hordozóeszközei számára - ami egyenlő lenne mintegy 100 szovjet, nyugaton „ss-20”, -as néven nevezett rakéta robbanótölteteinek számával./

xxx

london, 1983. március 30. /mti/ - jonathan alford ezredes, a londoni stratégiai tanulmányok nemzetközi intézete igazgatója a bbc-nek adott nyilatkozatában kijelentette: reagan amerikai elnök a lényegét tekintve „megismételte azokat az elveket”, amelyek az egyesült államok számára irányadóak egy szovjet-amerikai fegyverzetcsökkentési megállapodás aláírásához.

alford érzékeltette, hogy véleménye szerint a szovjetunió a felkínált alapon nem fog megállapodást kötni, s azt mondta: reagan új kezdeményezésének annyi haszna „feltétlenül”, van, hogy a nyugat-európai békemozgalmakról leválasztja a „kevésbé eltökélt elemeket”, /folyt. köv./

mp ae/so ml fg

21.11 300383 1971

Nw

--

sk0064 4 230 mtik1070

közel-keleti hírek

arafat kuvaitban

kuwait, 1983. március 30. /upi/ - kuvaiti tárgyalásait befejezve szerdán damaszkuszba utazott jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vezetője. kuvaitban a palesztin politikus el-dzsábir esz-szahahal, az ország uralkodójával találkozott.

robbanás galileában

tel-aviv, 1983. március 30. /upi/ - szerdán, a palesztin „föld napján”, az izraelhez tartozó galileában egy robbanás megölt egy hétéves arab kisfiút és megsebesített két másikat. a hatóságok vizsgálatot indítottak, de - mint közölték - még nem tudták megállapítani, mi okozta a robbanást.

arabok - bt

new york, 1983. március 30. /adn/ - az ensz arab tagállamainak csoportja szerdán felszólította a biztonsági tanácsot: tegyen intézkedéseket a megszállt arab területeken folytatott agresszív izraeli politika megfékezésére. az országcsoport jelenlegi vezetője a tanács soros elnökéhez intézett levelében utalt a palesztin és szíriai polgári személyek ellen elkövetett legutóbbi terrorcselekményekre, valamint a ciszjordániai mérgezések ügyére.

szvsz

prága, 1983. március 30. /taszsz/ - a szakszervezeti világszövetség prágai székhelyén kiadott közleményben követelte a megszállt területeken érvényesülő palesztinellenes izraeli terror megszüntetését.

kf fm fg

21.10 300383 1334

Nim

--

sk0065 4 230 mtik1071

eurorakéták - visszhang /1. rész/

brüsszel, 1983. március 30. /mti/ - az atlanti szövetség brüsszeli központja azonnal támogatásáról biztosította reagan elnök szerdai eurorakéta-javaslatát. richard burt amerikai külügyi államtitkár, az eurorakétákkal foglalkozó különleges tanácskozó csoport elnöke a testület szerdai ülése után kijelentette: „a nato tagországai meglepéssel fogadták az új javaslatot, amely azt célozza, hogy a genfi tárgyalásokon haladás történjék méltányos, kiegyensúlyozott és ellenőrizhető fegyverzetellenőrzési megállapodás felé.”

a nato-országok úgy ítélik meg, hogy az új amerikai javaslat összhangban áll közösen elfogadott elveikkel - mondotta richard burt.

a különleges tanácskozó csoport részvevői szerint a nato kész az 1979-ben elhatározottnál alacsonyabb szinten végrehajtani a telepítéseket úgy, hogy a robbanófejek tekintetében „egyenlőség alakuljon ki, a szovjetunióval.

/brüsszeli források szerint ez az „egyenlőség”, mintegy 100 új hordozóeszközt jelenthet 572 helyett. a francia és brit atomerővel együtt a nato 260-300 robbanótöltettel rendelkezne a közép-hatótávolságú hordozóeszközei számára - ami egyenlő lenne mintegy 100 szovjet, nyugaton „ss-20”, -as néven nevezett rakéta robbanótölteteinek számával./

xxx

london, 1983. március 30. /mti/ - jonathan alford ezredes, a londoni stratégiai tanulmányok nemzetközi intézete igazgatója a bbc-nek adott nyilatkozatában kijelentette: reagan amerikai elnök a lényegét tekintve „megismételte azokat az elveket”, amelyek az egyesült államok számára irányadók egy szovjet-amerikai fegyverzetcsökkentési megállapodás aláírásához.

alford érzékeltette, hogy véleménye szerint a szovjetunió a felkinált alapon nem fog megállapodást kötni, s azt mondta: reagan új kezdeményezésének annyi haszna „feltétlenül”, van, hogy a nyugat-európai békemozgalmakról leválasztja a „kevésbé eltökélt elemeket”, /folyt. köv./

mp ae/so ml fg

21.11 300383 1971

Nim

--

sk0066 4 230 mtik1072

tindemans - kambodzsa

brüsszel, 1983. március 30. /mti-tanjug/ - belgium kész felajánlani jószolgálatait annak érdekében, hogy tartós megoldás szülessék a kambodzsai problémára - jelentette ki hazaérkezése után leo tindemans belga külügyminiszter, aki pekingben folytatott megbeszéléseket a kérdéstről. belgium az alelnöki tisztséget tölti be az ensz kambodzsa-bizottságában, amelyet két évvel ezelőtt hoztak létre - a törvényes heng samrin-kormány és vietnam tiltakozása ellenére.

tindemans megjegyezte, hogy belgium csak valamennyi érintett fél kezdeményezésére léphet fel. az asean-országok már kértek ilyen jellegű segítséget. tindemans szerint peking hajlandó lenne szavatolni kambodzsa független, semleges és el nem kötelezett státusát -, ha kivonnák az országból a vietnami csapatokat és szabad választásokat tartanának az országban.

hanoi-val, mint szintén érintett féllel azonban nem sikerült előbbre lépni a szokásos diplomáciai véleményeseréknél - mondta a belga politikus.

vietnam véleménye szerint az érintett országoknak közvetlenül kellene tárgyalniuk a kambodzsai kormánnyal.

kj fm fg

21.12 300383 1138

-.-

sk0067 4 230 mtik1073

nicaraguai helyzet

gőzon istván, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

managua, 1983. március 30. /mti/ - a sandinista légierő lerombolta a nicaraguai ellenforradalmárok egyik titkos repülőterét - jelentette be kedden managuában tomas borge martinez nicaraguai belügyminiszter. ez volt az első alkalom, hogy a sandinista hadsereg légierőt vetett be az ország területén ténykedő ellenforradalmárok ellen. a titkos repülőter lerombolása súlyos csapást jelent a betolakodókra - mondta borge.

Nm

- a nicaraguai belügyminiszter hozzátette, hogy még nem sikerült teljesen megtisztítani az ellenforradalmároktól az ország északi határvidékét.

a nicaraguai külügyminisztérium szerdán közleményt adott ki managuában arról, hogy kedden ismét két fegyveres támadást követtek el nicaragua ellen hondurasi területekről. a sandinista hadsereg alakulatai kiűzték a támadókat az országból - teszi hozzá a közlemény.

szerdán managuában bejelentették, hogy tomas borge nicaraguai belügyminiszter jövő hétfőn találkozik fernando volio jimenez costa rica-i külügyminiszterrel. a nicaraguai san juan del sur városban sorra kerülő találkozókn megvitatják a két ország kapcsolatait.

a latin-amerikai országok döntő többsége elítéli a nicaragua ellen indított hondurasi-amerikai agressziót - állapítják meg a nicaraguai lapok. a nuevo diario kiemeli, hogy a falklandi válság óta nem volt olyan egységes a földrész, mint most, a nicaragua elleni támadás megítélésében. az egyesült államokat még a hagyományos latin-amerikai szövetségesei is magára hagyták. az amerikai álláspontot csak az agresszióban szintén résztvevő honduras, illetve salvador támogatta - írja a nuevo diario.

go/so fg

21.14 300383 1707

-.-

sk0068 4 230 mtik1074

eurorakéták
7 - visszhang /2. rész/

london, 1983. március 30. /dpa/ - a brit kormány üdvözölte reagan amerikai elnök szerdai javaslatát. a londoni külügyminisztérium rövid közleményében sürgette a szovjetuniót, hogy a „legnagyobb komolysággal” tanulmányozza a „fontos ajánlatot”, és „adjon rá pozitív választ”.

párizs, 1983. március 30. /dpa/ - a francia külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy franciaország a „legnagyobb érdeklődéssel fogadta”, ronald reagan új javaslatát. hozzáfűzte, hogy párizs véleménye szerint a lehető legalacsonyabb szinten kell tartani az elrettentő erőket, és öröndetes minden kezdeményezés, amely ebbe az irányba mutat.

Nm

1983.03.30.

Róma, 1983. március 30. /mti/ - az olasz külügyminisztérium nyilatkozata szerint reagan újabb tárgyalási javaslata a nato-országok széles körű együttműködésének eredménye. az atlanti szövetség azonban továbbra sem adja fel az eredeti célt, a nullaváltozat megvalósítását. a nato a szovjet választól teszi függővé rakétái számának csökkentését, de a szervezet 1979 decemberi döntésében meghatározott időpontot mindenképpen betartja - szögezte le az olasz külügyminisztérium nyilatkozata.

kir/so fm

21.14 300383 1184

-.-

sk0069 4 230 mtik1075

marokkói-algériai

Rabat, 1983. március 30. /dpa/ - drissz baszri marokkói belügyi államminiszter szerdán küldöttség élén algirba utazott, hogy megvitassa a kétoldalu kapcsolatok normalizálásának egyes kérdéseit.

11. hasszán marokkói király és bendzsedid sadli algériai elnök február 26-i váratlan találkozója - a jelek szerint - megindította a nyugat-szaharai konfliktus miatt megromlott viszony javulását. most új határátkelőhelyek megnyitásáról és marokkói kártérítési igényekről lesz szó.

kj fm fg

21.17 300383 0529

Nw

-.-

1983.03.30.

sk0070 4 230 mtik1076

reagan — kaunda

washington, 1983. március 30. /mti/ - kétórás megbeszélést folytatott szerdán reagan elnökkel kenneth kaunda zambiai államfő. a megbeszélés középpontjában a namibiai kérdés állt, amelynek rendezési módját illetően a két ország álláspontja eltér egymástól.

zambia a térség országainak véleményét képviselve arra szeretné rávenni washingtont, hogy mondjon le a kubai csapatok angolából való távozásáról, mint a namibiai függetlenség biztosításának előfeltételéről.

washingtoni diplomáciai megfigyelők azonban kétségesnek tartják, hogy ezt a közös dél-afrikai-amerikai követelést az egyesült államoknak szándékában állna feladni.

kaunda még a fehér házba érkezése előtt kijelentette: ha az egyesült államok továbbra is halogatja a namibiai rendezést, a namibiai nép fegyverrel szerez érvényt jogainak. ez esetben emberéletek száza, sőt ezrei forognak kockán dél-afrikában, - jelentette ki a zambiai elnök.

br/so fg

21.20 300383 0972

-.-

sk0071 4 230 mtik1077

reagan - eurorakéták /kieg. mtik 1059-60-as hirhez/

washington, 1983. március 30. /mti/ - mint bokor pál, az mti washingtoni tudósítója írja, reagan elnök szerdán az új amerikai javaslatot ismertette az amerikai és a szovjet nukleáris robbanótöltetek számának egyenlőségéről beszélt -, s ezzel új, negatív elemet vitt a genfi tárgyalásztalra.

amerikai hirmagyarázók rámutatnak, hogy mivel a pershing-rakéták egy robbanótöltettel, a szovjet közép-hatótávolságú rakéták három robbanótöltettel vannak felszerelve, ennek a fajta „egyenlőségnek”, a kialakulásához tehát a szovjetuniónak akkor is nagyszámu rakétát kellene leszerelnie, ha a nato mind az 572 új atomeszközt európába telepítené.

Nw

1983.03.30.

ugyancsak új elem az amerikai javaslatban, hogy reagan a „globális” kifejezés használatával érzékeltette: a szovjetunió ázsiai részén telepített közép-hatótávolságú rakétákat is bele kívánja számítani az „egyenlőségbe”.

br/so fg

21.28 300383 0958

Nw

-.-

1983.03.30.

sk0072 4 230 mtik1078

kiegészítés mtik 1064-hez

tunisz, 1983. március 30. /afp/ap/ - a tap tunéziai hírgyűlés szerint rabatban hivatalosan bejelentették, hogy a „közeljövőben”, rendkívüli arab csúcsterveket tartanak, amelynek színhelye valószínűleg marokkó lesz. mohamed buszetta, marokkói külügyi államminiszter - közölte az ap amerikai hírgyűlés - bejelentette, hogy a csúcstalálkozó résztvevői a közel-keleti konfliktus kérdéseit tekintik át.

a hetek bizottságának április 3-4-re tervezett fezi találkozóját ugyanakkor meghatározatlan időre elhalasztották - vált ismeretessé az arab ligához közelálló körökből. a halasztás oka minden valószínűség szerint éppen a csúcsterveket tervével van összefüggésben.

hg fm

21.43 300383 0735

-.-

sk0073 4 230 mtik1079

nemzetiségi tanácskozás bukarestben

bukarest, 1983. március 30. /mti/ - bukarestben szerdán teljes ülést tartott a romániai magyar nemzetiségű dolgozók tanácsa, amelyen részt /iosif banc, az rkp kb pvb tagja, a kb titkára, fazekas lajos, a pvb tagja, miniszterelnök-helyettes.

^{vett} szintén szerdán tartott ülést a német nemzetiségű dolgozók tanácsa is.

wa/so fg

21.49 300383 0384

-.-

sk0074 4 800 mtik1081

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0030-ig

budapest, 1983. március 30. /mti/

sk0001 magyar filmek párizsban
 sk0002 egyiptomi jogásztüntetés
 sk0003 fegyverkezés - taszsz
 sk0004 nicaragua - rácz
 sk0005 műszivek - szovjet akadémikus /1. rész/
 sk0006 kaunda
 sk0007 műszivek - szovjet akadémikus /2. rész/
 sk0008 reagan
 sk0009 egyetlen lírát sem comisoért
 sk0010 libanon - olasz képviselők
 sk0011 nemzetközi leszerelési tanácskozás
 sk0012 reagan - elnökválasztás
 sk0013 vietnami cáfolat
 sk0014 rövid hírek
 vitoria: börtönlázadás
 trento: husvétii tojás
 buenos aires: új argentin ünnep
 párizs: francia-angolai
 berlin: ndk-nszk
 sk0015 gonzález - marokkó
 sk0016 nicaragua - fejlemények
 sk0017 sztambolics - jugoszláv sajtó
 sk0018 föld napja: tüntetések izraelben /1. rész/
 sk0019 föld napja: tüntetések izraelben /2. rész/
 sk0020 bt - nicaragua
 sk0021 brazilia: győzött az alkoholprogram - 1. panoráma
 sk0022 alkoholprogram - 2.
 sk0023 közel-keleti hírek
 sk0024 unita
 sk0025 ndk-nszk - a bonni váltás után 1. panoráma
 sk0026 ndk-nszk - a bonni váltás után 2.
 sk0027 ndk-nszk - a bonni váltás után 3.
 sk0028 okp-vezetőség
 sk0029 szerk. figy. az sk0026-ra
 sk0030 megalakult az új nyugatnémet kormány
 folyt.

fg/th

22.03 300383 1372

Nuv

-.-

sk0075 4 800 mtik1082

tartalomjegyzék - 2.

sk0031-sk0068-ig

sk0031 kina—usa
 sk0032 nyugatnémet kormány - 2.
 sk0033 föld napja - bejruti jelentés
 sk0034 közalkalmazottak nemzetközi szakszervezete
 sk0035 cuellar
 sk0036 izrael—libanon
 sk0037 eurorakéták - le soir
 sk0038 etna
 sk0039 szovjet baráti társaságok - jubileum
 sk0040 magyar egyesület
 sk0041 nemzetközi leszerelési tanácskozás - 2.
 sk0042 mx - új tervek
 sk0043 etiópia - helyreállítás
 sk0044 varsó - munkástanácskozás-1.
 sk0045 baptista békeszeminárium moszkvában
 sk0046 szovjet távirat kohlnak
 sk0047 genfi javaslat - Kohl (amerikai)
 sk0048 rövid hírek
 sk0049 warnke - eurorakéták
 sk0050 varsó-munkástanácskozás-2.
 sk0051 kina - kanada és
 sk0052 indira gandhi asszámában
 sk0053 bolgár nemzegyülés - ülészak
 sk0054 reagan - eurorakéták /1. rész/
 sk0055 reagan - eurorakéták /2. rész/
 sk0056 nicaraguai fejlemények
 sk0057 szovjet kormánynyilatkozat /1. rész/
 sk0058 szovjet kormánynyilatkozat /2. rész/
 sk0059 arab csucs előkészítése
 sk0060 marx-emlékülés - ponomarjov /1. rész/
 sk0061 marx-emlékülés - ponomarjov /2. rész/
 sk0062 luns, heath
 sk0063 lengyelország - ítélet
 sk0064 közel-keleti hírek
 sk0065 eurorakéták - visszhang /1. rész/
 sk0066 tindemans - kambodzsa
 sk0067 nicaraguai helyzet
 sk0068 eurorakéták - visszhang /2. rész/
 folyt.
 fg/th

22.03 300383 1203

Nuv

-.-

sk0076 4 800 mtik1083

tartalomjegyzék - 3. sk0069-sk0076-ig

sk0069 marokkói — algériai
 sk0070 reagan — kaunda
 sk0071 reagan-eurorakéták /kieg. sk0054, 0055 sz. hirhez/
 sk0072 arab csucs /kieg. az ~~sk0054~~ sk0059 sz. hirhez/
 sk0073 bukarestben tanácskozás (nemzetiségi)
 sk0074 tartalomjegyzék 1.
 sk0075 tartalomjegyzék 2.
 sk0076 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: pirityi sándor
 éliás béla
 flesch istván
 kis csaba
 fodor györgy

- v e g e -

fg/th

22.05 300383 0679

Nuu

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/1

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 31.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1003

rövid hírek

repülőgépkatasztrófa

szingapúr, 1983. március 31. /upi/ - összeütközött a levegőben szerdán az ausztráliai és a szingapuri légierő egy-egy repülőgépe. a géproncsok egy malaysiai falu közelében zuhantak le és megölték egy fiatal nőt, két asszonyt pedig megsebesítettek. a repülőgépek a négy napja tartó közös angol-ausztrál-malaysiai-uj-zélandi légi hadgyakorlaton vettek részt. a pilóták ejtőernyővel sértetlenül földet értek.

elvesztett rakéta

cloppenburg, 1983. március 31. /dpa/ - a nyugatnémet bundeswehr egy phantom s-f-4 típusu vadászgépe szerdán az alsószászországi lindern térségében „elvesztett”, egy gyakorló rakétát. a hadsereg közlése szerint a rakéta „teljesen veszélytelen”, a helikopteres alakulatok megkezdték a rakéta felkutatását.

greenpeace

rouen, 1983. március 31. /upi/ - a greenpeace elnevezésű nyugateurópai környezetvédő szervezet hat aktivistája szerdán három csónakjával együtt egy vegyianyagot szállító francia uszályhoz láncolta magát. a szervezet szóvivője szerint az aktivisták mindaddig folytatják akcióikat, amíg az „azote et produits chimiques”, vegyianyagot gyártó francia vállalat meg nem szünteti a szajna torkolatvidékének szennyezését.

ll